

ZAKON

O DRŽAVNOJ PRIPADNOSTI I UPISU PLOVILA

Deo prvi

UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se državna pripadnost plovila, identifikacija, vrste i sadržina upisnika plovila, upis, uslovi i postupak upisa plovila.

Primena zakona

Član 2.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na brodove trgovačke mornarice odnose se i na druga plovila, ako je to ovim zakonom predviđeno.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na ratne brodove.

Značenje pojmova

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *bareboat charter* je ugovor o zakupu pomorskog broda na ugovoreni period vremena na osnovu koga zakupodavac predaje pomorski brod u korisničku državinu zakupcu broda (u daljem tekstu: bareboat charterer) radi obavljanja plovidbene delatnosti, na osnovu koga bareboat charterer stiče pravo pune kontrole i upravljanja brodom, nosilac je plovidbenog poduhvata prema svim trećim licima, imenuje i razrešava zapovednika i članove posade za vreme trajanja bareboat čartera, odnosno za vreme trajanja ugovora u svemu vrši prava i obaveze vlasnika broda ali bez prava da proda ili založi pomorski brod;

2) *brod* je brod unutrašnje plovidbe, pomorski brod, tehnički plovni objekt, ribarski brod, kao i nepokretna platforma;

3) *brod unutrašnje plovidbe* je brod registrovan za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi najmanje 20 m ili čiji je proizvod dužine, širine i maksimalnog gaza jednak zapremini od najmanje 100 m³, kao i tegljač i potiskivač, bez obzira na njihovu dužinu i zapreminu, potisnica, tegljenica, skela, odnosno rečno-morski brod;

4) *brodar* je vlasnik plovila, zakupac, charterer ili menadžer koji je kao držalac plovila nosilac plovidbene odgovornosti;

5) *brodski nakit* su znakovi i zastave (poseban znak vlasnika plovila, znaci Međunarodnog signalnog kodeksa i drugo), koji se ističu na brodu u svečanim prilikama i u danima državnih praznika;

6) *vlasnik plovila* je fizičko ili pravno lice koje je kao vlasnik upisano u jedan od upisnika;

7) *GMDSS (Global Maritime Distress Safety System)* je globalni pomorski sistem opasnosti i bezbednosti;

8) *domaći upisnik* je jedan od upisnika plovila koji se vode u Republici Srbiji;

9) *ENI broj* je jedinstveni evropski identifikacioni broj koji moraju da imaju brodovi unutrašnje plovidbe;

10) *IMO broj* je međunarodni identifikacioni broj koji moraju da imaju pomorski brodovi, kao i pomorske jahte koje prevoze više od 12 putnika i imaju više od 100 BT;

11) *IMO jedinstveni identifikacioni broj kompanije i registrovanog vlasnika pomorskog broda* je broj koji se dodeljuje u skladu sa Rezolucijom Komiteta za pomorsku bezbednost Međunarodne pomorske organizacije MSC.160(78) o usvajanju šeme IMO jedinstvenih identifikacionih brojeva kompanija i registrovanih vlasnika pomorskih brodova i cirkularnim pismom broj 2554 o primeni šeme IMO jedinstvenih identifikacionih brojeva kompanija i registrovanih vlasnika pomorskih brodova;

12) *ITF (International Transport Workers Federation)* je Međunarodna federacija radnika u transportu;

13) *ITF standardni ugovor* je standardni obrazac ugovora kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa članova posade pomorskog broda, usvojen od strane Međunarodne federacije radnika u transportu;

14) *javno plovilo* je plovilo koje upotrebljava državni organ, a koje nije ratno plovilo i koje služi isključivo u neprivredne svrhe;

15) *jahta* je pomorska jahta i jahta unutrašnje plovidbe;

16) *jahta unutrašnje plovidbe* je plovilo registrovano za plovidbu na unutrašnjim vodama koje služi za rekreaciju, sport i razonodu, koje može da se koristi za lične potrebe ili za privrednu delatnost;

17) *kompanija* je vlasnik pomorskog broda ili bilo koje drugo fizičko ili pravno lice, kao što je zakupac, bareboat čarterer ili menadžer, koje je preuzelo odgovornost za upravljanje pomorskim brodom od vlasnika pomorskog broda i koje je preuzimanjem takve odgovornosti preuzelo ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa odredbama Međunarodnog pravilnika upravljanja za bezbedan rad brodova i sprečavanje zagađenja (u daljem tekstu: ISM Pravilnik), sa sedištem u Republici Srbiji;

18) *kompanija zajednice* je vlasnik pomorskog broda ili bilo koje drugo pravno lice, kao što je zakupac, bareboat čarterer ili menadžer, koje je preuzelo odgovornost za upravljanje pomorskim brodom od vlasnika pomorskog broda i koje je preuzimanjem takve odgovornosti preuzelo ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa odredbama ISM Pravilnika, a čije je sedište u jednoj od država članica Evropske unije ili državi ugovornici Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru, kao i Švajcarskoj konfederaciji;

19) *MMSI broj (Maritime Mobile Service Identity Number)* je međunarodni pomorski radiokomunikacioni identifikacioni broj;

20) *nepokretna platforma* je veštačko ostrvo, instalacija ili struktura koja je trajno pričvršćena za morsko dno za potrebe istraživanja ili eksploatacije bogatstva ili u druge ekonomske svrhe;

21) *plavilo* je plovilo unutrašnje plovidbe i pomorsko plovilo;

22) *plavilo unutrašnje plovidbe* je brod unutrašnje plovidbe, tehnički plovni objekt unutrašnje plovidbe, jahta unutrašnje plovidbe, čamac unutrašnje plovidbe,

plutajući objekat i drugi objekat koji je osposobljen za unutrašnju plovidbu i koji učestvuje u plovidbi;

23) *plutajući objekat* je plovilo bez sopstvenog pogona koje po pravilu nije predviđeno za premeštanje niti za obavljanje posebnih radova na unutrašnjim vodama (kupati, hangar, vodenica, ribarska tikvara, kuća za odmor, ponton, pontonski most, stambena lađa, ugostiteljski objekat, splav kućica, plutajuća radionica i slično);

24) *pomorsko plovilo* je pomorski brod, pomorski tehnički plovni objekt, nepokretna platforma, pomorska jahta, pomorski čamac i drugi objekt koji je osposobljen za plovidbu morem i koji učestvuje u plovidbi;

25) *pomorski brod* je brod registrovan za plovidbu morem, čija baždarska dužina iznosi najmanje 12 m, a bruto tonaža najmanje 15 BT i koji prevozi najmanje 12 lica, osim ratnog broda;

26) *pomorski tehnički plovni objekt* je pomorski brod, sa ili bez sopstvenog pogona registrovan za obavljanje tehničkih radova (bager, dizalica, platforma za istraživanje i eksploataciju nafte i slično);

27) *pomorska jahta* je plovilo registrovano za plovidbu morem koje služi za rekreaciju, sport i razonodu koje može da se koristi za lične potrebe ili u komercijalne svrhe, čija baždarska dužina iznosi najmanje 9 m, a bruto tonaža - najmanje 15 BT i koji prevozi najviše 12 lica;

28) *pomorski čamac* je plovilo registrovano za plovidbu morem, koje nije jahta, čija baždarska dužina iznosi manje od 12 m, a bruto tonaža - manje od 15 BT. U čamce ne spadaju plovila koja pripadaju drugom plovilu u svrhu prikupljanja, spasavanja ili obavljanja radova, plovila namenjena za sportska takmičenja, kanui, kajaci, gondole, pedoline, daske za jedrenje, daske za jahanje na talasima i slično;

29) *poslodavac* je domaće, odnosno strano fizičko ili pravno lice sa kojim je pomorac zaključio ugovor o radu u svoje ime;

30) *prva država upisa* je država u čiji je upisnik pomorskih brodova upisan pomorski brod koji se po osnovu bareboat čartera privremeno upisuje u Međunarodni upisnik pomorskih brodova Republike Srbije;

31) *priznata organizacija* je međunarodno klasifikaciono društvo, članica Međunarodnog udruženja klasifikacionih društava (IACS), koja ispunjava uslove za rad u Republici Srbiji propisane od strane ministra nadležnog za poslove saobraćaja i koja je ovlašćena od ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja za vršenje tehničkog nadzora i statutarnu sertifikaciju pomorskih brodova;

32) *privremeni upis na osnovu bareboat čartera* je upis pomorskog broda u odgovarajući upisnik pomorskih brodova države koja nije prva država upisa pomorskog broda na određeni vremenski period i u skladu sa ugovorenim uslovima, dok brod ostaje upisan u upisnik prve države upisa u pogledu prava svojine i pravnih tereta na brodu;

33) *registrator upisnika* je državni službenik ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja, odnosno lučke kapetanije koji vodi upisnik plovila;

34) *ribarski brod* je pomorski brod sa sopstvenim pogonom registrovan i opremljen za ulov ribe ili drugih živih bića koja žive u moru, čija je najmanja dužina 12 m, a bruto tonaža najmanja 15;

35) *tehnički plovni objekat* je tehnički plovni objekat unutrašnje plovidbe i pomorski tehnički plovni objekt;

36) *tehnički plovni objekat unutrašnje plovidbe* je objekat opremljen mehaničkim uređajem za obavljanje tehničkih radova na unutrašnjim vodama sa sopstvenim pogonskim mašinskim uređajem ili bez njega (ploveća naprava, bager, mehanički pobijač pilona, elevator, dizalica, ploveća kosačica, platforma i slično);

37) *čamac* je čamac unutrašnje plovidbe i pomorski čamac;

38) *čamac unutrašnje plovidbe* je plovilo, osim tegljača i potiskivača, bez obzira na njegovu dužinu i zapreminu, registrovano za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi manje od 20 m i čiji je proizvod dužine, širine i maksimalnog gaza manji od zapremine od 100 m³, a koje prevozi najviše 12 lica.

Deo drugi

I. DRŽAVNA PRIPADNOST

Član 4.

Plovilo stiče državnu pripadnost Republike Srbije upisom u odgovarajući domaći upisnik, odnosno izdavanjem privremenog plovidbenog lista.

Član 5.

Nad plovilima državne pripadnosti Republika Srbija ima pravo i obavezu da vrši upravni, tehnički i ekonomsko-socijalni nadzor.

Član 6.

Brod koji je stekao državnu pripadnost Republike Srbije ima pravo i dužnost da vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije.

Tokom trajanja privremenog upisa pomorskog broda, pomorski brod ima pravo i dužnost da vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije.

Pravo i dužnost da vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije nema plovilo bez posade.

Brod je dužan da vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije od izlaska do zalaska sunca.

Brod je dužan da istakne brodski nakit u dane državnih praznika Republike Srbije i kada to odredi nadležni organ, a u stranim vodama kada to odredi diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Srbije.

Čamci upisani u domaći upisnik čamaca dužni su da van granica Republike Srbije viju zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije.

Član 7.

Zastava trgovačke mornarice Republike Srbije znak je državne pripadnosti Republike Srbije plovila.

Zastava trgovačke mornarice Republike Srbije istovetna je sa zastavom Republike Srbije, sa razmerama 3:2 (dužina prema visini).

Ministar nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministar) propisuje uslove i način vijenja zastave trgovačke mornarice Republike Srbije, uslove i način isticanja nakita i znakova na plovilima srpske državne pripadnosti, upravni znak javnih plovila lučkih kapetanija, kao i uslove i način isticanja posebnog znaka vlasnika, odnosno brodarka broda.

II. IDENTIFIKACIJA PLOVILA

Brod unutrašnje plovidbe

Član 8.

Brod unutrašnje plovidbe sa sopstvenim pogonom koji je upisan u domaći upisnik brodova unutrašnje plovidbe mora da ima ime.

Brod unutrašnje plovidbe bez sopstvenog pogona i tehnički plovni objekat unutrašnje plovidbe koji su upisani u domaći upisnik brodova unutrašnje plovidbe ili kojima je izdat privremeni plovidbeni list, moraju da imaju oznaku, a pored oznake mogu da imaju i ime.

Dva broda unutrašnje plovidbe sa sopstvenim pogonom ne mogu da imaju isto ime, a dva tehnička plovna objekta unutrašnje plovidbe i dva broda unutrašnje plovidbe bez sopstvenog pogona ne mogu da imaju istu oznaku.

Pored imena i oznaka, plovila iz st. 1. i 2. ovog člana moraju da nose ENI broj i druge oznake za identifikaciju određene tehničkim pravilima za brodove unutrašnje plovidbe.

ENI broj

Član 9.

Brod unutrašnje plovidbe mora da ima ENI broj.

ENI broj obavezno se upisuje u brodsko svedočanstvo i svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu.

ENI broj izdaje se samo jednom i ostaje nepromenjen tokom čitavog veka trajanja broda unutrašnje plovidbe.

Ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministarstvo) će na osnovu zaključenog sporazuma kojim se garantuje jednaki nivo zaštite podataka, obavestiti nadležne organe država članica Evropske unije, kao i treće zemlje o dodeljenim ENI brojevima, kao i o drugim podacima neophodnim za identifikaciju broda unutrašnje plovidbe.

Pomorski brod

Član 10.

Pomorski brod koji je upisan u jedan od domaćih upisnika pomorskih brodova, osim pomorskog tehničkog plovnog objekta, nepokretne platforme, kao i pomorskog broda kome je izdat privremeni plovidbeni list, mora da ima ime, a ribarski brod mora da ima i oznaku.

Pomorski tehnički plovni objekt i nepokretna platforma upisani u domaći upisnik pomorskih brodova ili kojima je izdat privremeni plovidbeni list mora da ima oznaku, a pored oznake može da ima i ime.

Dva pomorska broda ne mogu da imaju isto ime, a dva pomorska tehnička plovna objekta i dve nepokretne platforme istu oznaku.

Pored imena i oznaka, plovila iz st. 1. i 2. ovog člana moraju da imaju i IMO broj, kao i druge znakove raspoznavanja određene tehničkim pravilima za pomorske brodove.

Jahte, čamci i plutajući objekti

Član 11.

Jahta koja je upisana u domaći upisnik jahti, osim jahte kojoj je izdat privremeni plovidbeni list, mora da ima ime, kao i oznaku.

Dve jahte ne mogu da imaju isto ime, odnosno oznaku.

Pored imena, pomorska jahta mora da ima i IMO broj.

Čamac i plutajući objekat upisani u upisnike čamaca i plutajućih objekata moraju da imaju registarski broj za identifikaciju, a mogu imati i ime.

Dva čamca i dva plutajuća objekta ne mogu da imaju isti registarski broj za identifikaciju.

Isticanje imena i oznaka

Član 12.

Ime broda unutrašnje plovidbe sa sopstvenim pogonom, pomorskog broda i jahte mora da bude istaknuto na vidljivom mestu na obe strane pramca, krmi, kao i na nadgrađu.

Oznaka broda unutrašnje plovidbe bez sopstvenog pogona, tehničkog plovnog objekta, kao i nepokretne platforme mora da bude istaknuta na vidljivom mestu na spoljašnjem delu ovih plovila.

Registarski broj za identifikaciju čamca mora da bude istaknut na obe strane pramca, a plutajućeg objekta na vidljivom mestu na spoljašnjem delu plutajućeg objekta.

Član 13.

Plovila unutrašnje plovidbe koja imaju radio uređaj moraju da imaju pozivni znak po propisima o međunarodnom radio-saobraćaju.

Pomorska plovila koja imaju radio uređaj moraju da imaju pozivni znak, odnosno MMSI broj u skladu sa propisima o međunarodnom radio-saobraćaju.

Rešenje o određivanju imena, odnosno oznake i ENI broja broda unutrašnje plovidbe i tehničkog plovnog objekta unutrašnje plovidbe, kao i rešenje o određivanju imena, odnosno oznake pomorskog broda, pomorskog tehničkog plovnog objekta, nepokretne platforme, ribarskog broda i jahte donosi ministarstvo.

Rešenje o određivanju pozivnog znaka, odnosno MMSI broja, za plovila koja imaju radio uređaj donosi ministarstvo.

Registarski broj za identifikaciju čamca i plutajućeg objekta određuje lučka kapetanija prilikom upisa u odgovarajući upisnik.

Ministarstvo vodi evidenciju imena, oznaka, ENI brojeva i pozivnih znakova plovila unutrašnje plovidbe, kao i imena, oznaka, pozivnih znakova i MMSI brojeva pomorskih plovila.

Nadležna lučka kapetanija vodi evidenciju registarskih brojeva za identifikaciju čamaca i plutajućih objekata.

Ministar propisuje uslove i postupak izdavanja, kao i način određivanja i isticanja imena, oznaka, ENI broja, pozivnog znaka i registarskih brojeva za identifikaciju plovila unutrašnje plovidbe, kao i imena, oznaka, pozivnih znakova,

MMSI broja i registarskih brojeva za identifikaciju pomorskih plovila, kao i sadržinu i način vođenja evidencije.

Luka upisa

Član 14.

Brod, odnosno jahta mora da nosi ime luke upisa.

Luka upisa broda unutrašnje plovidbe i jahte unutrašnje plovidbe je luka na čijem području je sedište lučke kapetanije koja vodi upisnik plovila u koji je plovilo upisano.

Luka upisa za pomorski brod i pomorsku jahtu je Beograd.

Tokom trajanja privremenog upisa pomorskog broda, pomorski brod ima pravo i obavezu da nosi oznaku luke upisa za pomorske brodove iz stava 3. ovog člana.

Luka upisa mora da bude ispisana na krmu ispod imena broda i jahte.

Ime, oznaka i luka upisa moraju da budu ispisani bojom koja se vidljivo razlikuje od boje kojom je brod, odnosno jahta obojen.

IMO jedinstveni identifikacioni broj kompanije i vlasnika pomorskih brodova

Član 15.

Ministarstvo podnosi zahtev Lloyd's Register – Fairplay (u daljem tekstu: LRF) ili drugoj međunarodnoj organizaciji određenoj od strane Međunarodne pomorske organizacije, za određivanje IMO jedinstvenog identifikacionog broja kompanije i vlasnika pomorskog broda (u daljem tekstu: IMO jedinstveni identifikacioni broj), nakon upisa pomorskog broda od 100 VT i više u jedan od domaćih upisnika pomorskih brodova i isti se unosi u sledeće dokumente prilikom njihovog izdavanja ili obnavljanja:

1) ispravu o usaglašenosti (DOC), privremenu ispravu o usaglašenosti i u privremeno svedočanstvu o upravljanju bezbednošću brodom (SMC), u skladu sa odredbama ISM Pravilnika;

2) zapisnik o stalnom pregledu (CSR) u skladu sa odredbama propisa 5. Glave XI-1 Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru (u daljem tekstu: SOLAS Konvencija);

3) privremeno međunarodno svedočanstvo o sigurnosti broda u skladu sa odredbama Glave XI-2 SOLAS Konvencije, Deo A, dodaci 1 i 2.

Zahtev iz stava 1. ovog člana može podneti i priznata organizacija koja je ovlašćena da u ime Republike Srbije izdaje svedočanstvo o upravljanju bezbednošću brodom i ispravu o usaglašenosti, kao i kompanija ili vlasnik pomorskog broda pre podnošenja zahteva za upis pomorskog broda u jedan od domaćih upisnika pomorskih brodova.

Član 16.

Jednom dodeljeni IMO jedinstveni identifikacioni broj ostaje nepromenjen tokom postojanja kompanije, odnosno vlasnika pomorskog broda.

Ministarstvo dostavlja organizaciji iz člana 15. stav 1. ovog zakona sledeće podatke o kompaniji ili registrovanom vlasniku pomorskog broda:

- 1) naziv kompanije, odnosno ime vlasnika pomorskog broda;
- 2) država registracije kompanije, odnosno vlasnika pomorskog broda;
- 3) datum registracije kompanije, odnosno vlasnika pomorskog broda;
- 4) sedište kompanije, odnosno prebivalište vlasnika pomorskog broda, kao i druge podatke za kontakt.

Ministar bliže propisuje uslove i način podnošenja zahteva za dobijanja IMO jedinstvenog identifikacionog broja, način elektronskog prenosa podataka LRF-u ili drugoj međunarodnoj organizaciji određenoj od strane Međunarodne pomorske organizacije, kao i obrasce za dodeljivanje i elektronsku razmenu podataka u vezi IMO jedinstvenog identifikacionog broja.

Deo treći

I. UPISNICI PLOVILA

Vrste upisnika

Član 17.

Plovila se upisuju u sledeće upisnike:

- 1) za upis brodova unutrašnje plovidbe:
  - (1) Upisnik brodova unutrašnje plovidbe,
  - (2) Upisnik javnih plovila;
- 2) za upis pomorskih brodova:
  - (1) Nacionalni upisnik pomorskih brodova,
  - (2) Međunarodni upisnik pomorskih brodova.

Pored upisnika iz stava 1. ovog člana, plovila se upisuju i u upisnik ribarskih brodova, upisnik jahti unutrašnje plovidbe, upisnik pomorskih jahti, upisnik čamaca unutrašnje plovidbe, upisnik pomorskih čamaca, upisnik plutajućih objekata, upisnik brodova u gradnji, upisnik jahti u gradnji, kao i u upisnik čamaca i plutajućih objekata u gradnji.

Član 18.

Plovilo koje je upisano u strani upisnik plovila ne može da se upiše u domaći upisnik.

Oblik u kome se vode upisnici plovila

Član 19.

Upisnici plovila vode se u obliku knjiga.

Ministarstvo vodi domaće upisnike i u formi elektronskih zapisa koji sadrže bazu podataka za celo područje Republike Srbije.

Sadržina upisnika plovila

Član 20.

Upisnici brodova, kao i upisnici brodova, odnosno jahti u gradnji (u daljem tekstu: plovila u gradnji) sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.

Uz upisnike brodova i upisnike plovila u gradnji vode se i pomoćne knjige, dok se uz upisnik pomorskih brodova vodi i registar trajnog zapisa o brodu.

Međunarodni upisnik pomorskih brodova ima posebnu stranu za privremeni upis pomorskih brodova, koja je sastavni deo Međunarodnog upisnika pomorskih brodova u koju se upisuju:

- 1) ime, oznaka, pozivni znak, odnosno MMSI broj pomorskog broda;
- 2) prva država upisa i luka prve države upisa;
- 3) baždarski podaci pomorskog broda;
- 4) ime i sedište vlasnika broda i zakupca ako su vlasnik, odnosno zakupac po osnovu bareboat čartera pravna lica, odnosno prebivalište vlasnika broda i zakupca po osnovu bareboat čartera ako su vlasnik, odnosno zakupac fizička lica, kao i svih poverioca hipoteka i drugih pravnih tereta na pomorskom brodu koji se privremeno upisuje u Međunarodni upisnik pomorskih brodova;
- 5) datum zaključenja bareboat čartera, kao i ugovoreno vreme trajanje bareboat čartera.

Ministar propisuje obrasce upisnika brodova i plovila u gradnji i pomoćnih knjiga, obrasce dokumenata koji čine registar trajnog zapisa o brodu, kao i obrasce predloga za privremeni upis i ispis pomorskog broda iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova.

1. Glavna knjiga upisnika

Član 21.

Glavna knjiga upisnika brodova i upisnika plovila u gradnji sastoji se od jedne ili više svezaka koji se označavaju tekućim rimskim brojevima, a svaka sveska se sastoji od uložaka čiji broj određuje organ koji vodi upisnik.

Uložak ima list A, list B i list C.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, uložak glavne knjige Upisnika javnih plovila ima samo list A i list B.

Svaki brod upisuje se u poseban uložak.

Svaka strana uložka mora biti numerisana rednim brojevima.

Član 22.

U list A uložka glavne knjige upisnika brodova, kao i upisnika plovila u gradnji, upisuju se podaci o identitetu broda, odnosno plovila u gradnji, kao i njihove osnovne tehničke karakteristike.

U list A glavne knjige Upisnika brodova unutrašnje plovidbe upisuju se: vrsta broda prema pogonu; državna pripadnost broda; ime ili oznaka broda; pozivni znak; ENI broj; luka upisa; naznačenje granice plovidbe na kojoj je brod ovlašćen da plovi, vrsta broda prema konstrukciji; najveća nosivost broda u metričkim tonama i najveća istisnina broda u kubnim metrima prema svedočanstvu o baždarenju; dozvoljeni broj putnika; vrsta glavnih mašinskih uređaja za pogon; broj mašinskih uređaja za pogon; ukupna snaga, kao i broj i vrsta pokretača; materijal od kojeg je izgrađen brodski trup; mesto gradnje; naziv brodogradilišta i godina gradnje, a za brod u gradnji - i datum i sat postavljanja kobilice; dimenzije broda: najveća dužina (između krajnjih nepokretnih tačaka broda), najveća širina, visina boka (od dna broda do gornje ivice glavne palube), najveća visina broda (od dna broda do najviše nepokretne tačke), gaz broda bez tereta i gaz broda sa teretom, podatak o najmanjem dozvoljenom

slobodnom boku i drugi eventualni podaci o identitetu i plovidbeno-tehničkim karakteristikama broda; podaci o prethodnom upisu (ime, luka upisa i državna pripadnost); datum upisa broda i datum izdavanja broskog svedočanstva; podaci o ograničenjima plovidbe broda i o drugim naređenjima nadležnog organa u vezi sa plovidbom broda.

U list A glavne knjige Nacionalnog i Međunarodnog upisnika pomorskih brodova upisuju se: vrsta pomorskog broda; ime ili oznaka pomorskog broda; IMO broj; luka upisa; bruto i neto tonaža; pozivni znak prema međunarodnom signalnom kodeksu ako pomorski brod mora da ima takav znak, odnosno MMSI broj; namena i tip pomorskog broda; dozvoljeno područje plovidbe; vrsta pomorskog broda (prema konstrukciji); broj paluba, jarbola i dimnjaka; materijal od kojega je pomorski brod izgrađen; dimenzije pomorskog broda (dužina preko svega, najveća širina, visina na sredini broda); pogonske mašine (vrsta, sistem i snaga pogona, vrsta pogonskog goriva, vrsta i broj kotlova); mesto gradnje; naziv brodogradilišta i godina gradnje, a za brod u gradnji - i datum i sat postavljanja kobilice; gaz na letnjoj teretnoj liniji označen u metrima; nadvođe na letnjoj teretnoj liniji u milimetrima; najveća brzina praznog i nakrcanog broda; nosivost broda na letnjoj teretnoj liniji; dozvoljeni broj putnika; podaci o predhodnom upisu (ime, luka upisa i državna pripadnost); datum upisa pomorskog broda i datum izdavanja upisnog lista; ostali podaci o pomorskom brodu; najmanji broj članova posade potreban za bezbednu plovidbu; podaci o ograničenjima plovidbe pomorskog broda i o drugim naređenjima nadležnog organa u vezi sa plovidbom pomorskog broda.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana odnose se i na list A glavne knjige upisnika jahti.

Član 23.

U list A uložka glavne knjige upisnika plovila u gradnji upisuju se: vrsta plovila; ime ili oznaka plovila; namena plovila; materijal od kojeg se plovilo gradi; dimenzije plovila; najveća nosivost; a za brod unutrašnje plovidbe u gradnji najveća istisnina; mesto gradnje, naziv brodogradilišta; datum i sat postavljanja kobilice, odnosno nekog drugog dela plovila čije postavljanje odgovara fazi postavljanja kobilice.

U list A uložka glavne knjige upisnika plovila u gradnji iz stava 1. ovog člana mogu se upisati i drugi podaci iz člana 22. ovog zakona koji se odnose na plovila u gradnji.

Član 24.

U list B uložka glavne knjige upisnika brodova i upisnika plovila u gradnji, upisuje se nosilac svojine ili susvojine na brodu ili plovilu u gradnji, i to: naziv i sedište pravnog lica, odnosno ime i prezime i prebivalište fizičkog lica vlasnika broda ili plovila u gradnji, kao i lična ograničenja vlasnika, odnosno suvlasnika vezano za pravo raspolaganja brodom, odnosno plovilom u gradnji.

Ako brodar ili kompanija nije istovremeno i vlasnik broda, u list B uložka glavne knjige iz stava 1. ovog člana mora da se upiše i naziv i sedište brodarka ili kompanije, ili ime i prezime i prebivalište brodarka koji je fizičko lice.

U list B Nacionalnog i Međunarodnog upisnika pomorskih brodova upisuje se i IMO jedinstveni identifikacioni broj.

U list B upisnika plovila u gradnji mogu se, radi evidentiranja, upisati i naziv i sedište, odnosno ime i prezime i prebivalište brodarka i naručioca.

Vlasnik broda, brodar ili kompanija dužni su da u roku od 30 dana od dana nastanka promene podnesu organu koji vodi upisnik predlog za upis promene podataka iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 25.

U list C uložka glavne knjige upisnika brodova upisuju se stvarna prava kojima je brod ili njegov deo opterećen, kao i prava stečena na tim pravima, zakup broda, brodarski ugovor na vreme za ceo brod (time charter), pravo preče kupovine, kao i druga ograničenja raspolaganja brodom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog broda, zabrane opterećivanja i otuđivanja, kao i sve zabeležbe za koje nije izričito određeno da se upisuje u drugi list uložka.

U list C uložka glavne knjige upisnika plovila u gradnji upisuju se stvarna prava i druga lična opterećenja na koje se ima pravo upisa dok gradnja plovila traje.

2. Zbirka isprava

Član 26.

Zbirka isprava vodi se posebno za svaki uložak glavne knjige upisnika brodova i upisnika plovila u gradnji.

Zbirka isprava sadrži isprave na osnovu kojih je izvršen upis broda u upisnik brodova ili u upisnik plovila u gradnji – u overenom prepisu, podneske stranaka, rešenja nadležnog organa koja se odnose na upis, dostavnice i sve druge isprave koje se odnose na upis broda, kao i sve isprave koje se odnose na upis u list A, list B i list C.

Zbirka isprava se čuva trajno.

3. Pomoćne knjige

Član 27.

Uz upisnike brodova i upisnike plovila u gradnji vode se i pomoćne knjige, i to:

1) dnevnik upisnika brodova, u koji se upisuju podaci o prijavama, molbama, predlozima, rešenjima, žalbama i spisima, koji se odnose na upis broda ili plovila u gradnji i prava na brodu ili plovilu u gradnji;

2) imenik brodova, koji sadrži popis brodova po azbučnom redu, uz naznaku upisnika i broja uložka glavne knjige;

3) imenik vlasnika brodova i drugih lica za koje je u glavnoj knjizi upisano neko pravo ili evidentirana neka činjenica, sa naznakom upisnika i broja uložka u kojem su prava upisana ili činjenice evidentirane.

Član 28.

Uz upisnike pomorskih brodova za pomorski putnički brod i pomorski teretni brod od 500 VT vodi se i registar trajnog zapisa o brodu.

Original registra trajnog zapisa o brodu mora da se nalazi na brodu iz stava 1. ovog člana i da bude dostupan u svrhu provere.

Član 29.

Registar trajnog zapisa o brodu sastoji se od trajnog zapisa o brodu, izmena trajnog zapisa o brodu i popisa izmena trajnog zapisa o brodu.

Registar trajnog zapisa o brodu vodi se na srpskom i u prevodu na engleski jezik.

Član 30.

Trajni zapis o pomorskom brodu koji je upisan u Nacionalni upisnik pomorskih brodova izdaje Lučka kapetanija Beograd.

Trajni zapis o pomorskom brodu koji je upisan u Međunarodni upisnik pomorskih brodova izdaje ministarstvo.

Jedan primerak trajnog zapisa o brodu čuva se kod organa iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 31.

U skladu sa ISM Pravilnikom registar trajnog zapisa o brodu izdaje se na zahtev vlasnika ili kompanije koja je navedena u svedočanstvu o upravljanju bezbednošću.

Član 32.

Trajni zapis o pomorskom brodu nosi brojčanu oznaku zapisa i IMO broj broda.

Brojčana oznaka trajnog zapisa o brodu ima neprekinuti niz nezavisno od promene zastave broda ili drugih statusnih promena.

U trajni zapis o pomorskom brodu upisuju se: datum važenja; državna pripadnost pomorskog broda; datum upisa pomorskog broda u jedan od upisnika pomorskih brodova; ime pomorskog broda; luka upisa; podaci o vlasniku broda i sedište ili prebivalište vlasnika; podaci o bareboat čartereru i sedište ili prebivalište bareboat čarterera ako je upisan u upisnik brodova; naziv kompanije i sedište u skladu sa ISM Pravilnikom; naziv priznate organizacije koja je dala klasu brodu, kao i svedočanstvo o upravljanju bezbednošću brodom; naziv priznate organizacije za sigurnost koja je izdala međunarodno svedočanstvo o sigurnosnoj zaštiti broda; datum kada je brod brisan iz upisnika brodova.

Organ iz člana 30. ovog zakona, dužan je da upiše sve podatke iz stava 3. ovog člana, a za podatke koji nisu primenjivi unosi se oznaka N/A.

Član 33.

Izmene trajnog zapisa o brodu prilažu se uz trajni zapis o brodu.

Podatak o izmenama trajnog zapisa o brodu unosi se u popis izmena trajnog zapisa o brodu.

Kopije izmena trajnog zapisa o brodu zapovednik broda ili kompanija dužni su da bez odlaganja dostave nadležnom organu iz člana 30. ovog zakona.

Član 34.

Organ iz člana 30. ovog zakona koji je primio kopiju izmena trajnog zapisa o brodu izdaće u roku ne dužem od tri meseca novi trajni zapis o brodu koji brojčano sledi prethodno izdati trajni zapis o brodu.

Član 35.

Organ koji vodi odgovarajući upisnik pomorskih brodova će izdati trajni zapis o brodu za pomorski brod koji je bio upisan u strani upisnik pomorskih brodova,

nakon što od prve države upisa dobije kopije svih ranijih trajnih zapisa o brodu ili potvrdu da trajni zapisi za brod nisu bili izdati.

Član 36.

U prijavi za brisanje pomorskog broda iz upisnika pomorskih brodova radi upisa u strani upisnik pomorskih brodova, podnosilac je dužan da navede državu u čiji će upisnik pomorski brod biti upisan.

U slučaju brisanja pomorskog broda iz stava 1. ovo člana, ministarstvo će diplomatskim putem dostaviti kopije svih ranijih trajnih zapisa o brodu državi u čiji se upisnik brod upisuje ili potvrdu da trajni zapisi nisu bili izdati.

U slučaju gubitka ili oštećenja isprava koje čine registar trajnog zapisa o brodu, zapovednik broda ili kompanija, dužna je da bez odlaganja dostavi pisani zahtev s popisom izgubljenih ili oštećenih dokumenata iz registra trajnog zapisa o brodu organu iz člana 30. ovog zakona nadležnog za izdavanje njihovih kopija.

Nadležnost organa za upis plovila

Član 37.

Upis plovila vrši se u odgovarajuće upisnike plovila koji se vode kod ministarstva, odnosno nadležne lučke kapetanije, kao područne jedinice ministarstva (u daljem tekstu: lučka kapetanija).

Upis brodova unutrašnje plovidbe u Upisnik brodova unutrašnje plovidbe, upis jahti unutrašnje plovidbe u Upisnik jahti unutrašnje plovidbe, kao i upis čamaca unutrašnje plovidbe i plutajućih objekata u upisnike čamaca unutrašnje plovidbe i plutajućih objekata vrši mesno nadležna lučka kapetanija.

Upis pomorskih brodova u Nacionalni upisnik pomorskih brodova, pomorskih jahti u Upisnik pomorskih jahti i pomorskih čamaca u Upisnik pomorskih čamaca vrši Lučka kapetanija Beograd.

Upis pomorskih brodova u Međunarodni upisnik pomorskih brodova vrši ministarstvo.

Pravo uvida u upisnike plovila

Član 38.

Svako ima pravo da pregleda i prepisuje glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika plovila i imenik plovila.

Ministarstvo, odnosno nadležna lučka kapetanija dužna je da uz naplatu republičke administrativne takse licu koje to zahteva izda uverenje o stanju upisa u odgovarajućem upisniku, kao i prepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisniku upućuju na te isprave.

Uverenja i prepisi isprava iz stava 2. ovog člana imaju karakter javne isprave.

Ko se u pravnom prometu, postupajući savesno, pouzda u podatke upisane u odgovarajući upisnik plovila, ne snosi pravne posledice koje iz toga nastanu.

Taksa za upis plovila

Član 39.

Upis plovila, odnosno plovila u gradnji vrši se na predlog, odnosno prijavu vlasnika plovila, odnosno plovila u gradnji.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana privremeni upis pomorskog broda u Međunarodni upisnik pomorskih brodova vrši se na predlog bareboat charterera pomorskog broda.

Za upise plovila u odgovarajuće upisnike plovila podnosioc predloga, odnosno prijave plaća republičku administrativnu taksu.

Tehnički zahtevi za upis brodova u domaći upisnik

Član 40.

Za upis u Upisnik brodova unutrašnje plovidbe, brod unutrašnje plovidbe mora da ima važeće brodske isprave izdate od strane organa uprave nadležnog za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu ili priznatog klasifikacionog društva, kao i da ispunjava tehničke i druge uslove propisane zakonom kojim se uređuje unutrašnja plovidba, odnosno zahteve sadržane u tehničkim pravilima za brodove unutrašnje plovidbe, što se utvrđuje vršenjem tehničkog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje unutrašnja plovidba.

Za upis u jedan od upisnika pomorskih brodova, pomorski brod mora da ima važeće brodske isprave izdate od strane priznate organizacije, kao i da ispunjava tehničke i druge uslove propisane zakonom kojim se uređuje pomorska plovidba, odnosno zahteve sadržane u tehničkim pravilima za pomorske brodove, što se utvrđuje vršenjem tehničkog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje pomorska plovidba.

Vlada propisuje najvišu dopušteny starost brodova za upis u jedan od upisnika brodova.

II. USLOVI ZA UPIS U UPISNIK PLOVILA

Brodovi koji mogu da budu upisani u Upisnik brodova unutrašnje plovidbe

Član 41.

U Upisnik brodova unutrašnje plovidbe može da bude upisan:

1) brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice koje je domaći državljanin sa prebivalištem u Republici Srbiji;

2) brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u državi članici Evropske unije ili državi ugovornici Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru, kao i Švajcarskoj konfederaciji (u daljem tekstu: Evropska unija i EEP), odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEP, ako je brodar tog broda pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji ili državljanin Republike Srbije koji ima prebivalište u Republici Srbiji;

3) brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik strano pravno lice sa sedištem izvan Republike Srbije ili izvan države članice Evropske unije i EEP ili fizičko lice sa prebivalištem izvan Republike Srbije ili izvan države članice Evropske unije i EEP, ako je brodar tog broda domaće pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji ili državljanin Republike Srbije koji ima prebivalište u Republici Srbiji.

4) brod unutrašnje plovidbe koji se nalazi u susvojini, ako je najmanje 51 posto suvlasničkih udela na brodu u svojini pravnih lica sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizička lica koji su domaći državljani sa prebivalištem u Republici Srbiji.

U slučajevima iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana sa zahtevom domaćeg brodarka mora da se saglasi vlasnik broda.

Ako brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice koje je domaći državljanin sa prebivalištem u Republici Srbiji, nije upisan u upisnik brodova unutrašnje plovidbe druge države, vlasnik broda dužan je da podnese predlog, odnosno prijavu za upis u domaći upisnik brodova unutrašnje plovidbe.

Član 42.

U Upisnik brodova unutrašnje plovidbe može da bude upisan brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik i brodark pravno lice osnovano prema propisima i sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEP, odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEP koji ima prebivalište u državi članici Evropske unije i EEP, pod uslovom da je brod unutrašnje plovidbe pod kontrolom ogranka tog pravnog lica, registrovanog u Republici Srbiji, preko koga pravno lice obavlja delatnost u Republici Srbiji.

Brod unutrašnje plovidbe koji ispunjava uslove iz člana 41. ovog zakona i stava 1. ovog člana, kao i tehničke zahteve propisane propisom kojim se uređuju tehnički zahtevi za brodove unutrašnje plovidbe usklađen sa tehničkim zahtevima za brodove unutrašnje plovidbe koji se primenjuju u državama članicama Evropske unije, stiče status rajnskog plovila koje se upisuje u brodsko svedočanstvo i svedočanstvo o sposobnosti broda za plovību.

Brodu unutrašnje plovidbe iz stava 2. ovog člana lučka kapetanija izdaje ispravu kojom se potvrđuje status rajnskog plovila, u skladu sa Konvencijom o plovību rekam Rajnom, sa naknadnim izmenama i dopunama, koja mora da se nalazi na brodu.

Isprava iz stava 3. ovog člana, između ostalog, sadrži: ime broda; ENI broj; luku upisa broda; tehničke karakteristike broda, kao i ime i prezime, odnosno naziv, prebivalište, odnosno sedište vlasnika ili brodarka.

Vlasnik i brodark broda unutrašnje plovidbe dužan je da odmah pisanim putem obavesti lučku kapetaniju u čiji upisnik je brod upisan o promeni ili prestanku ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana i da vrati brodsko svedočanstvo.

Odredbe člana 41. ovog zakona, kao i odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na upis tehničkog plovnog objekta unutrašnje plovidbe u odgovarajući upisnik.

Brođovi koji mogu da budu upisani u Nacionalni upisnik pomorskih brodova

Član 43.

U Nacionalni upisnik pomorskih brodova može da bude upisan:

- 1) pomorski brod čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice koje je domaći državljanin sa prebivalištem u Republici Srbiji;
- 2) pomorski brod čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEP, odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEP, ako je kompanija tog broda pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji ili domaći državljanin koji ima prebivalište u Republici Srbiji, pod uslovom da se sa zahtevom domaće kompanije za upis tog broda u upisnik brodova saglasi njegov vlasnik;
- 3) pomorski brod čiji je vlasnik i kompanija pravno lice osnovano prema propisima i sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEP, odnosno fizičko lice

državljanin države članice Evropske unije i EEP koje ima prebivalište u državi članici Evropske unije i EEP, pod uslovom da je pomorski brod pod kontrolom ogranka tog stranog pravnog lica, registrovanog u Republici Srbiji, preko koga pravno lice obavlja delatnost u Republici Srbiji;

4) pomorski brod koji se nalazi u susvojini, ako je najmanje 51 posto suvlasničkih udela, odnosno karata na pomorskom brodu u svojini pravnih lica sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičkih lica koji su domaći državljani sa prebivalištem u Republici Srbiji.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na upis nepokretne platforme i pomorskog tehničkog plovnog objekta u odgovarajući upisnik.

Brodovi koji mogu da budu upisani u Međunarodni upisnik pomorskih brodova

Član 44.

Upis pomorskog broda u Međunarodni upisnik pomorskih brodova može biti trajni i privremeni.

Član 45.

U Međunarodni upisnik pomorskih brodova trajno može da bude upisan:

1) pomorski brod čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice koje je domaći državljaniin sa prebivalištem u Republici Srbiji;

2) pomorski brod čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEP, odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEP, ako je kompanija tog broda pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji ili državljaniin Republike Srbije koji ima prebivalište u Republici Srbiji, pod uslovom da se sa zahtevom domaće kompanije za upis tog broda u upisnik brodova saglasi njegov vlasnik;

3) pomorski brod čiji je vlasnik i kompanija pravno lice osnovano prema propisima i sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEP, odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEP koje ima prebivalište u državi članici Evropske unije i EEP, pod uslovom da je pomorski brod pod kontrolom ogranka tog stranog pravnog lica, registrovanog u Republici Srbiji, preko koga pravno lice obavlja delatnost u Republici Srbiji;

4) pomorski brod čiji je vlasnik strano pravno lice koje nema sedište u Republici Srbiji ili državi članici Evropske unije i EEP, koje dostavi overenu kopiju dokaza da je registrovano u toj zemlji, pod uslovom da upravljanje brodom u pogledu bezbednog rada broda i sprečavanje zagađenja morske sredine u skladu sa odredbama ISM Pravilnika prenese na domaću kompaniju ili kompaniju zajednice koja ima ogranak u Republici Srbiji i koje ovlasti zastupnika društva sa sedištem ili prebivalištem u Republici Srbiji u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju privredna društva da ga zastupa pred nadležnim domaćim organima;

5) pomorski brod koji se nalazi u susvojini, ako je najmanje 51 posto suvlasničkih udela, odnosno karata na pomorskom brodu u svojini pravnih lica sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičkih lica koji su domaći državljani sa prebivalištem u Republici Srbiji.

Prenos upravljanja brodom u pogledu bezbednog rada broda i sprečavanje zagađenja morske sredine iz stava 1. tačka 4) ovog člana, vrši se izdavanjem domaćoj kompaniji, odnosno kompaniji zajednice isprave o usaglašenosti (DOC), kao

i njenim navođenjem u svedočanstvu o upravljanju bezbednošću brodom (SMC), u skladu sa ISM Pravilnikom.

Prenos upravljanja brodom iz stava 2. ovog člana dokazuje se sporazumom zaključenim između stranog pravnog lica i domaće kompanije ili kompanije zajednice.

Naziv i sedište zastupnika stranog pravnog lica iz stava 1. tačka 4) ovog člana, dostavlja se u pisanoj formi registratoru upisnika pomorskih brodova koji te podatke unosi u upisnik.

Zastupnik društva iz stava 1. tačka 4) ovog člana ne snosi odgovornost za radnje ili propuste lica koje zastupa.

Ako pomorski brod čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice koje je domaći državljanin sa prebivalištem u Republici Srbiji, nije upisan u upisnik pomorskih brodova druge države, vlasnik broda dužan je da podnese predlog, odnosno prijavu za upis u jedan od domaćih upisnik pomorskih brodova.

Član 46.

U Međunarodni upisnik pomorskih brodova ne može da bude upisan:

- 1) putnički brod koji održava redovne linije u okviru Evropske unije ili redovne međunarodne linije;
- 2) ribarski brod.

Odredbe stava 1. ovog člana, primenjuju se i na privremeni upis u Međunarodni upisnik pomorskih brodova.

Privremeni upis u Međunarodni upisnik pomorskih brodova

Član 47.

U Međunarodni upisnik pomorskih brodova privremeno može da bude upisan pomorski brod čiji je zakupac po osnovu zaključenog bareboat čartera domaće pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 45. stav 1. tač. 1) i 5) ovog zakona, kao i strano pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 45. stav 1. tač. 2), 3) i 4) ovog zakona.

Ako se pomorski brod nalazi u susvojini, predlog za privremeni upis pomorskog broda u Međunarodni upisnik pomorskih brodova može da podnese jedan suvlasnik koji je ovlašćen od strane svih ostalih suvlasnika za podnošenje predloga.

Privremeni upis pomorskog broda u Međunarodni upisnik pomorskih brodova (u daljem tekstu: privremeni upis pomorskog broda) dozvoliće se ako pravo države čiju zastavu pomorski brod vije (u daljem tekstu: prva država upisa) dozvoljava privremeni ispis pomorskih brodova pod svojom zastavom.

Privremeni upis pomorskog broda vrši se na period do pet godina.

Ministarstvo može na zahtev ugovornih strana produžiti privremeni upis pomorskog broda na period od još pet godina, a po isteku tog roka privremeni upis se može produžiti na period koje ugovorne strane sporazumno utvrde.

O privremenom upisu pomorskog broda registrator upisnika će o tome obavestiti nadležni organ prve države upisa.

U slučaju privremenog upisa pomorskog broda, registrator upisnika će uneti zabeležbu koja upućuje na prvu državu upisa.

Po isteku perioda za privremeni upis pomorskog broda iz st. 4. i 5. ovog člana, pomorski brod se briše iz međunarodnog upisnika pomorskih brodova i ponovo upisuje u upisnik prve države upisa.

Član 48.

U slučaju privremenog upisa pomorskog broda, pomorski brod zadržava ime dobijeno u prvoj državi upisa koje ne sme biti isto kao ime pomorskog broda koji je već upisan u jedan od domaćih upisnika pomorskih brodova.

Ako u toku trajanja bareboat čartera zakupac po osnovu bareboat čartera podnese zahtev za promenu imena, ministarstvo će doneti rešenja o određivanju novog imena pod uslovom da zakupac po osnovu bareboat čartera uz zahtev za promenu imena dostavi pismenu saglasnost vlasnika pomorskog broda i hipotekarnih poverilaca.

Ministarstvo će o promeni imena iz stava 2. ovog člana obavestiti nadležni organ prve države upisa.

Na prenos svojine na brodu, priznavanje pomorskih privilegija, hipoteka i drugih pravnih tereta na brodu koji je privremeno upisan u Međunarodni upisnik pomorskih brodova primenjuje se pravo države iz čijeg upisnika se brod privremeno ispisuje.

Pravni tereti koji nastanu u toku trajanja bareboat čartera upisuju se u upisnik prve države upisa.

O pravnim teretima i prenosu svojine iz stava 4. ovog člana, unese se zabeležba u posebnu stranu za privremeni upis pomorskih brodova.

Član 49.

U slučaju privremenog upisa pomorskog broda, ministarstvo će pomorskom brodu izdati svedočanstvo o privremenom upisu pomorskog broda po osnovu bareboat čartera, koje ima istu sadržinu kao upisni list.

Ukoliko pomorski brod ima važeća svedočanstva izdata od strane prve države upisa ili priznate organizacije ovlašćene od strane prve države upisa u skladu sa odredbama SOLAS Konvencije, Međunarodne konvencije o teretnim linijama, Međunarodne konvencije o baždarenju brodova, Međunarodne konvencije o sprečavanju zagađenja sa brodova (u daljem tekstu: MARPOL Konvencija) i drugih međunarodnih konvencija usvojenih od strane Međunarodne pomorske organizacije čiji je Republika Srbija strana ugovornica (u daljem tekstu: važeća svedočanstva), domaća svedočanstva izdaće se na bazi važećih svedočanstava bez obaveze vršenja tehničkog nadzora nad tim pomorskim brodom.

Promene na pomorskom brodu koje se izvrše tokom trajanja njegovog privremenog upisa u Međunarodnom upisniku pomorskih brodova, a koje utiču na baždarske podatke ili vrstu broda, vrše se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje pomorska plovidba i tehničkih pravila donetih na osnovu tog zakona.

O promenama iz stava 3. ovog člana ministarstvo obaveštava nadležni organ prve države upisa.

Privremeni ispis iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova

Član 50.

Privremeni ispis pomorskog broda iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova ministarstvo će dozvoliti za pomorske brodove koji su trajno upisani u Međunarodni upisnik pomorskih brodova.

Privremeni ispis pomorskog broda iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova dozvoliće se ako je pomorski brod uzelo u zakup po osnovu bareboat čartera strano fizičko ili pravno lice sa prebivalištem, odnosno sedištem u državi čije zakonodavstvo dozvoljava privremeni upis pomorskog broda u strani upisnik po osnovu bareboat čartera.

Tokom trajanja privremenog ispisa pomorskog broda iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova, pomorski brod vije zastavu države u čiji je upisnik pomorskih brodova privremeno upisan.

U slučaju privremenog ispisa pomorskog broda iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova ministarstvo izdaje saglasnost za privremeni upis u upisnik druge države.

U slučaju da se pomorski brod privremeno ispisuje iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova, regulator upisnika će u Međunarodni upisnik pomorskih brodova uneti zabeležbu koja upućuje na državu u čiji upisnik je pomorski brod privremeno upisan.

Na prenos svojine na brodu, priznavanje pomorskih privilegija, hipoteka i drugih tereta na pomorskom brodu koji je privremeno ispisan iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova, primenjuje se domaće pravo.

Posada pomorskih brodova upisanih u Nacionalni upisnik pomorskih brodova

Član 51.

Na pomorskim brodovima upisanim u Nacionalni upisnik pomorskih brodova zapovednik i najmanje 50 posto članova posade moraju da budu domaći državljani ili državljani jedne od države članice Evropske unije i EEP, koji imaju prebivalište u Republici Srbiji ili državi članici Evropske unije i EEP.

Posada pomorskih brodova upisanih u Međunarodni upisnik pomorskih brodova

Član 52.

Na pomorskim brodovima upisanim u Međunarodni upisnik pomorskih brodova zapovednik ili prvi oficir, kao i upravitelj mašine ili drugi oficir mašine moraju da budu domaći državljani ili državljani jedne od države članice Evropske unije i EEP, dok ostali članovi posade mogu biti lica bez obzira na njihovo državljanstvo.

Član 53.

Kolektivni ugovor kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa članova posade na pomorskim brodovima upisanim u Međunarodni upisnik pomorskih brodova (u daljem tekstu: kolektivni ugovor), zaključen između poslodavca, odnosno udruženja poslodavaca i domaćeg reprezentativnog sindikata pomoraca, primenjuje se samo na pomorce koji su domaći državljani koji imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije, kao i na pomorce koji su državljani jedne od

država članica Evropske unije i EEP ili druge države koji u skladu sa međunarodnim sporazumima čija je Republika Srbija strana ugovornica uživaju ista prava, obaveze i odgovornosti kao i domaći državljani.

Ako kolektivni ugovor iz stava 1. ovog člana nije zaključen, prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa pomoraca uređuju se pojedinačnim ugovorom o radu.

Kolektivni ugovor iz stava 1. ovog člana, odnosno ugovor o radu iz stava 2. ovog člana, moraju da budu u skladu sa zakonom kojim se uređuje pomorska plovidba u delu kojim se uređuju zarada i druga prava po osnovu rada pomoraca i zakonom kojim se uređuje oblast rada.

Na prava, obaveze i odgovornosti pomoraca iz stava 1. ovog člana po osnovu obaveznog socijalnog osiguranja primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje obavezno socijalno osiguranje i finansiranje obaveznog socijalnog osiguranja.

Kolektivni ugovor zaključen između domaćeg poslodavca, odnosno udruženja poslodavaca i stranog sindikata pomoraca, kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa članova posade koji rade na pomorskim brodovima upisanim u Međunarodni upisnik pomorskih brodova, primenjuje se samo na pomorce koji su državljani države u kojoj je taj sindikat osnovan i koji su članovi tog sindikata, pod uslovom da nisu članovi i drugog sindikata sa kojim je zaključen kolektivni ugovor iz stava 1. ovog člana.

Ako kolektivni ugovor iz stava 5. ovog člana nije zaključen, prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa pomoraca koji nisu državljani Republike Srbije ili državljani jedne od države članice Evropske unije i EEP uređuju se pojedinačnim ugovorom o radu.

Odredbe kolektivnog ugovora iz stava 5. ovog člana, odnosno ugovora o radu iz stava 6. ovog člana, moraju da budu u skladu sa odredbama Međunarodne konvencije o radu pomoraca i drugih međunarodnih konvencija usvojenih od strane Međunarodne organizacije rada čija je Republika Srbija strana ugovornica.

Zarada koja se ostvaruje po osnovu ugovora o radu iz stava 6. ovog člana, ne može da bude manja od iznosa zarade koja je utvrđena standardnim ITF ugovorom.

Za pomorce koji nisu državljani Republike Srbije ili državljani jedne od države članice Evropske unije i EEP, poslodavac je dužan da ima polisu osiguranja za slučaj smrti i dugotrajne nesposobnosti za rad usled bolesti ili povrede na radu, čiji iznos ne može da bude manji od iznosa koji je utvrđen standardnim ITF ugovorom.

Rešavanje međusobnih radnih sporova između članova posade pomorskog broda upisanog u Međunarodni upisnik pomorskih brodova koji nisu domaći državljani ili državljani jedne od država članica EU ili EEP i broдача, vrši se pred domaćim sudom ili drugim nadležnim organima i organizacijama, primenom domaćeg radnog prava, odnosno propisa kojima se uređuje mirno rešavanje radnih sporova, osim ako je ugovorom o radu predviđena nadležnost suda druge države.

Član 54.

Pomorci koji su zaposleni na pomorskom brodu upisanom u Međunarodni upisnik pomorskih brodova koji nisu domaći državljani moraju da imaju overu ovlašćenja kojom se potvrđuje priznavanje ovlašćenja o osposobljenosti, odnosno posebnoj osposobljenosti članova posade brodova koja su izdata od strane države članice Evropske unije ili EEP, odnosno treće države u skladu sa zakonom kojim se uređuje pomorska plovidba.

Upisnici jahti, čamaca i plutajućih objekata

Član 55.

U upisnike jahti, čamaca ili plutajućih objekata mogu da budu upisani:

1) jahta, čamac ili plutajući objekat čiji je vlasnik domaće pravno ili fizičko lice, odnosno pravno lice sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEP ili fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEP;

2) jahta, čamac ili plutajući objekat čiji je vlasnik strano pravno ili fizičko lice.

Jahta, čamac i plutajući objekt čiji je vlasnik domaće pravno ili fizičko lice upisuju se u upisnike jahti, čamaca i plutajućih objekata koje vodi lučka kapetanija, na čijem je području sedište, odnosno prebivalište pravnog lica ili fizičkog lica vlasnika jahte, čamca, odnosno plutajućeg objekta.

Jahta, čamac i plutajući objekt čiji je vlasnik strano pravno ili fizičko lice upisuje se u upisnike jahti, čamaca i plutajućih objekata lučke kapetanije na čijem se području jahta, čamac ili plutajući objekat stalno ili pretežno zadržava ili plovi.

Vlasnik jahte, čamca ili plutajućeg objekta koji nema sedište, odnosno prebivalište u Republici Srbiji, dužan je da ovlasti domaće pravno lice ili državljanina Republike Srbije sa sedištem, odnosno prebivalištem u Republici Srbiji da ih za vreme odsutnosti zastupaju pred nadležnim domaćim organima.

Upisnici plovila u gradnji

Član 56.

U upisnike plovila u gradnji može se, na predlog vlasnika broda, odnosno jahte, upisati brod, odnosno jahta koja se gradi u domaćem brodogradilištu.

Odredbe stava 1. ovog člana shodno se primenjuju i na upisnike čamaca i plutajućih objekata u gradnji.

Deo četvrti

I. POSTUPAK UPISA U UPISNIK BRODOVA

Član 57.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje postupak upisa i brisanja brodova i plovila u gradnji, kao i odredbe kojima se uređuju pravni lekovi, odnose se i na jahte ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Nadležnost za donošenje rešenja

Član 58.

Upis broda u upisnik brodova vrši se na osnovu rešenja nadležne lučke kapetanije, odnosno ministarstva (u daljem tekstu: organ koji vodi upisnik), osim onih koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost suda.

Rešenje o prvom upisu, rešenje o upisu u list A, list B i list C uložka glavne knjige upisnika brodova, rešenje o brisanju broda i rešenje o ponovnom upisu broda u odgovarajući domaći upisnik brodova donosi organ koji vodi upisnik.

Rešenje kojim se uslovno priznaje pravo stranci na prenos upisa broda unutrašnje plovidbe iz upisnika brodova unutrašnje plovidbe koji vodi jedna lučka kapetanija u upisnik brodova unutrašnje plovidbe koji vodi druga lučka kapetanija

(garantni akt) donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova unutrašnje plovidbe u koji je brod upisan.

Rešenje o prenosu upisa broda unutrašnje plovidbe u drugi upisnik brodova unutrašnje plovidbe koji se vodi u Republici Srbiji donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova unutrašnje plovidbe u koji brod unutrašnje plovidbe treba da se upiše.

Rešenja iz st. 1. do 4. ovog člana koja su izdata suprotno odredbama ovog zakona ništava su.

Prava koje se upisuju u upisnike brodova

Član 59.

U upisnik brodova mogu se upisati: stvarna prava, zakup broda, brodarski ugovor na vreme za ceo brod (time charter), kao i pravo preče kupovine.

Upis prava na brodu u gradnji ili broda koji će se graditi u upisnik brodova u gradnji dozvoljen je posle potpisivanja ugovora o gradnji tačno određenog broda ili posle izjave brodograditelja da je odlučio da gradi takav brod za svoj račun.

Na zahtev podnosioca predloga ili prijave, u upisnik brodova u gradnji upisuje se pravo svojine i hipoteka na brodu u gradnji ili brodu koji će se graditi.

Prava upisana na brodu u gradnji mogu obuhvatiti samo materijal, mašine i aparate koji se nalaze na području brodogradilišta i posebno su individualizirani oznakama ili na drugi način, a određeni su da budu ugrađeni u brod u gradnji.

Organ koji vodi upisnik neće dozvoliti brisanje prava iz stava 3. ovog člana bez pismene saglasnosti imalaca tih prava, osim u slučaju prinudne prodaje.

Član 60.

Ako uz prijavu za upis u list B uložka glavne knjige upisnika brodova podnosilac prijave ne podnese isprave na osnovu kojih se nesumljivo dokazuje pravo svojine na brodu, organ koji vodi upisnik brodova će prekinuti postupak i zaključkom naložiti podnosiocu prijave da u cilju rešavanja pitanja prava svojine na brodu pokrene postupak za utvrđivanje prava svojine na brodu pred nadležnim sudom i odrediti mu rok u kome je dužan da pokrene taj postupak i da o tome priloži dokaz.

Ako podnosilac prijave ne podnese u određenom roku dokaz da je pokrenuo postupak iz stava 1. ovog člana smatraće se da je odustao od podnete prijave, a organ koji vodi upisnik će obustaviti postupak upisa.

Postupak upisa u list B uložka glavne knjige upisnika brodova koji je prekinut zbog rešavanja pitanja prava svojine na brodu pred nadležnim sudom nastaviće se nakon pravosnažnog odlučivanja o tom pitanju.

Vrste upisa

Član 61.

Upisi na osnovu ovog zakona su:

1) prvi upis u upisnik brodova - kojim se u domaći upisnik upisuje brod koji do tada nije bio upisan u domaći upisnik brodova;

2) upis u list A - kojim se u list A uložka glavne knjige upisnika brodova upisuju podaci o identifikaciji broda i njegovim tehničkim karakteristikama;

3) uknjižba - kojom se upisivanje, prenos, ograničenje ili prestanak prava upisuje bez posebnog opravdanja (bezuslovno upisivanje prava ili bezuslovno brisanje);

4) predbeležba - kojom se upisivanje, prenos, ograničenje ili prestanak prava upisuje pod uslovom naknadnog opravdanja (uslovno upisivanje prava ili uslovno brisanje);

5) zabeležba - kojom se evidentiraju lični odnosi od važnosti za svojinu na imovini ili druge činjenice čijom zabeležbom nastaju određena pravna dejstva;

6) prenos upisa broda unutrašnje plovidbe - kojim se brod unutrašnje plovidbe upisuje u drugi domaći upisnik brodova unutrašnje plovidbe;

7) prenos upisa pomorskog broda koji je upisan u upisnik pomorskih brodova jedne od država članica Evropske unije - kojim se pomorski brod koji je bio upisan u upisnik pomorskih brodova jedne od država članica Evropske unije upisuje u jedan od domaćih upisnika pomorskih brodova;

8) brisanje broda - kojim se brod briše iz domaćeg upisnika brodova;

9) ponovni upis broda - kojim se brod ponovo upisuje u domaći upisnik brodova;

10) privremeni upis pomorskog broda u Međunarodni upisnik pomorskih brodova - kojim se pomorski brod po osnovu bareboat čartera privremeno upisuje u Međunarodni upisnik pomorskih brodova;

11) privremeni ispis pomorskog broda iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova - kojim se pomorski brod koji je trajno upisan u Međunarodni upisnik pomorskih brodova privremeno ispisuje iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova po osnovu bareboat čartera;

12) ponovni upis privremeno ispisanog pomorskog broda - kojim se pomorski brod koji je privremeno ispisan iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova ponovo upisuje u Međunarodni upisnik pomorskih brodova.

Član 62.

Upis u upisnik brodova vrši se sa danom donošenja rešenja kojim je upis dozvoljen, uz upis po službenoj dužnosti zabeležbe radi činjenja vidljivim da rešenje o upisu nije konačno.

Upis u upisnik brodova vrši se i na osnovu drugostepenog rešenja kojim se dozvoljava upis ili na osnovu sudske odluke iz upravnog spora, danom prijema drugostepenog rešenja, odnosno sudske odluke.

Pod upisom iz stava 2. ovog člana podrazumeva se brisanje upisa izvršenih na osnovu prvostepenog rešenja koje je poništeno.

Ako se prema stanju upisa u upisniku brodova rešenje o upisu ne može sprovesti, upis se može sprovesti samo na osnovu novog rešenja kojim se predhodno rešenje ispravlja ili preinačuje.

Prijave i predlozi

Član 63.

Rešenje o upisu broda u upisnik brodova donosi se na osnovu prijave ili predloga ovlašćene stranke ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Prijave i predlozi iz stava 1. ovog člana podnose se organu koji vodi upisnik brodova u koji je brod upisan ili treba da bude upisan.

Član 64.

Prijave i predlozi za upis broda u upisnik brodova podnose se organu koji vodi upisnik, i to jedan primerak za organ koji vodi upisnik i po jedan primerak za stranke kojima se rešenje o upisu broda mora dostaviti.

Ako prijava ili predlog nije podnesen u dovoljnom broju primeraka, organ iz stava 1. ovog člana pozvaće podnosioca da to učini u određenom roku. Ako podnosilac ne postupi po ovom nalogu, organ iz stava 1. ovog člana će odrediti da se podnesak prepíše na trošak podnosioca.

Član 65.

Kada je podnesak vezan za rok određen odredbama ovog zakona o postupku za upisivanje u upisnike brodova, podnesak je predat u roku samo ako pre isteka roka stigne organu koji vodi upisnik brodova.

Rokovi određeni odredbama ovog zakona o postupku upisivanja u upisnik brodova, osim rokova za opravdanje predbeležbe iz čl. 122. i 124. ovog zakona i roka za podnošenje izvorne isprave iz člana 87. ovog zakona ili prevoda iz člana 88. ovog zakona ne mogu se produžiti.

Zbog propuštanja rokova određenih ovim zakonom u postupku upisivanja u upisnik brodova ne može se izvršiti povraćaj u pređašnje stanje.

Član 66.

Za prvi upis broda, za upis promena koje se upisuju u list A uložka glavne knjige upisnika brodova, kao i za upis promena usled kojih se brod briše iz upisnika brodova podnosi se pismena prijava.

Za ostale upise podnosi se pismeni predlog.

Član 67.

U prijavi ili predlogu za upis broda u upisnik brodova treba navesti organ koji vodi upisnik kome se predlog, odnosno prijava podnosi, lično ime i prebivalište, odnosno naziv i sedište podnosioca predloga, odnosno prijave i onih lica kojima treba da se dostavi rešenje o upisu, kao i ime, odnosno oznaka broda na koji se upis odnosi.

U predlogu, odnosno prijavi treba navesti sve što se mora upisati u upisnik.

Predlog za uknjižbu sadrži prećutno i predlog za predbeležbu, ako predlagač predbeležbe to nije izričito isključio.

Jednim predlogom može se tražiti više upisa na osnovu jedne isprave, kao i upis jednog istog prava u više uložaka ili upis više prava u jedan uložak.

Član 68.

Prijava ili predlog za upis brodova u upisnik brodova mora da sadrži sve podatke koji se upisuju u upisnik brodova.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana moraju se priložiti isprave kojima se dokazuju podaci koji se upisuju u upisnik brodova.

Član 69.

Predlogu koji podnosi zakonski zastupnik nekog lica za upis sticanja, prenošenja, ograničavanja ili prestanka upisanih prava na brodovima mora se priložiti odobrenje nadležnog organa starateljstva, kad je takvo odobrenje potrebno.

Član 70.

Upis u list A uložka glavne knjige upisnika brodova, uknjižbe i predbeležbe mogu se dozvoliti samo na osnovu isprava sastavljenih u obliku propisanom za njihovu valjanost.

Nazivi, odnosno lična imena lica koja učestvuju u pravnom poslu navedenom u ispravi na osnovu koje se vrši upis moraju biti tačno navedena.

U ispravi iz stava 2. ovog člana mora biti navedeno i mesto gde je isprava sastavljena i datum kad je sastavljena.

U ispravama o sticanju, prenošenju, ograničavanju i prestanku prava svojine i hipoteke mora biti naveden i valjan pravni osnov.

Isprave na osnovu kojih se vrši upis u upisnik brodova ne mogu da imaju takve vidljive nedostatke koji slabe njihovu verodostojnost, a ako se sastoje iz više listova, oni moraju da budu ušiveni tako da se nijedan list ne može umetnuti.

Član 71.

Isprave na osnovu kojih se vrše upisi u list B i list C uložka glavne knjige upisnika brodova moraju se priložiti u originalu, a ostale isprave mogu se priložiti i u overenom prepisu.

Od svake isprave iz stava 1. ovog člana prilaže se i po jedan neovereni prepis ili fotokopija za zbirku isprava. Voditelj upisnika brodova potvrdiće da se ovaj prepis ili fotokopija slaže sa originalom.

Ako se original isprave nalazi u službenim spisima ili na čuvanju kod organa koja vodi upisnik brodova ili ako je priložen uz već podneseni predlog, odnosno prijavu dovoljno je podneti prepis ili fotokopiju u dva primerka i navesti gde se original nalazi.

Ako se original isprave ne može odmah podneti zbog toga što se nalazi kod nekog drugog organa ili suda to treba u predlogu, odnosno prijavi navesti i priložiti prepis ili fotokopiju, snabdevenu potvrdom nadležnog organa da se prepis, odnosno fotokopija slaže sa originalom, kao i jedan neovereni prepis ili fotokopiju isprave.

Član 72.

Predlog za privremeni upis pomorskog broda podnosi bareboat čarterer.

Uz predlog mora da se prilože sledeće isprave:

1) original ili overena kopija bareboat čartera, potpisanog od obe ugovorne strane i overenog od strane organa nadležnog za overu potpisa;

2) potvrda o državljanstvu i prebivalištu ako je bareboat čarterer fizičko lice, odnosno overenu kopiju dokaza o registraciji za obavljanje privredne delatnosti ako je bareboat čarterer pravno lice, kao i naziv i sedište, odnosno ime, prezime i prebivalište ugovornih strana;

3) overena kopija izvoda iz upisnika prve države upisa kojim se dokazuje pravo svojine vlasnika na brodu;

4) pismena saglasnost vlasnika broda za privremeni upis pomorskog broda od strane bareboat čarterera, overenu od strane organa nadležnog za overu potpisa;

5) overena kopija izvoda iz upisnika prve države upisa o upisanim hipotekama i drugim pravnim teretima na pomorskom brodu;

6) pismeni pristanak svih poverioca hipoteka i drugih pravnih tereta na pomorskom brodu koji se privremeno upisuje u Međunarodni upisnik pomorskih brodova, overen od strane organa nadležnog za overu potpisa;

7) potvrde izdate od strane nadležnog organa prve države upisa kojima se potvrđuje da pravo prve države upisa dozvoljava privremeni ispis pomorskog broda po osnovu bareboat čartera, da pomorski brod nije privremeno upisan u neki drugi upisnik po osnovu bareboat čartera, kao i da brod nema pravo da vije zastavu te države tokom trajanja bareboat čartera;

8) dokaz o privremenom ispisu iz upisnika prve države upisa u pogledu državne pripadnosti broda;

9) dozvola za privremeni upis pomorskog broda u domaći upisnik pomorskih brodova, izdata od strane nadležnog organa prve države upisa;

10) ako je zakupac po osnovu bareboat čartera strano pravno lice, punomoćje dato domaćem zastupniku društva za zastupanje pred nadležnim domaćim organima, kao i sporazum iz člana 45. stav 3. ovog zakona;

11) isprava o klasi pomorskog broda, isprava o sposobnosti broda za plovidbu, svedočanstvo o baždarenju, kao i svedočanstvo o sigurnosti radio-telegrafskog uređaja, odnosno radio-telefonskog uređaja u zavisnosti od vrste pomorskog broda, izdate od strane priznate organizacije ili nadležnog organa prve države upisa, kao i overena kopija izvoda iz upisnika prve države upisa o tehničkim karakteristikama i imenu, odnosno oznaci pomorskog broda koji se privremeno upisuje.

Član 73.

Predlog za privremeni ispis pomorskog broda podnosi vlasnik pomorskog broda.

Uz predlog mora da se priloži:

1) original ili overena kopija bareboat čartera, potpisanog od obe ugovorne strane i overenog od strane organa nadležnog za overu potpisa;

2) ako u bareboat čarteru nije posebno naznačeno, naznačenje ugovorenog vremema trajanja bareboat čartera;

3) naziv i sedište, odnosno ime, prezime i adresa, odnosno prebivalište ugovornih strana;

4) ime, odnosno oznaka pomorskog broda koji se privremeno ispisuje;

5) pismeni pristanak svih poverioca hipoteka i drugih pravnih tereta na pomorskom brodu koji se privremeno ispisuje, overen od strane organa nadležnog za overu potpisa.

Član 74.

Uz isprave sastavljene na stranom jeziku mora da se priloži overeni prevod na srpskom jeziku.

Postupak upisa

Član 75.

U postupku upisivanja u upisnik brodova na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 76.

U postupku upisivanja broda u upisnik brodova stranka je lice u čiju korist se traži upis, kao i sva druga lica čija su prava upisana u upisnik, odnosno lica koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa imaju pravo da učestvuju u postupku.

Član 77.

U postupku upisivanja u upisnik brodova organ koji vodi upisnik brodova donosi odluke u obliku rešenja kada odlučuje o pravu ili obavezi određene stranke, dok zaključkom odlučuje o pitanjima koja se tiču postupka, a koja se ne rešavaju rešenjem.

Upis u upisnik brodova sadrži tekst rešenja o upisu.

Član 78.

Saslušanje stranaka i ostalih učesnika u postupku upisivanja u upisnik brodova može da se vrši usmeno ili putem pismene izjave.

Kada mora da se sasluša više lica, pojedina od njih mogu da se saslušaju i u odsustvu ostalih.

Član 79.

O usmenim radnjama preduzetim u toku postupka upisivanja u upisnik brodova sastavlja se zapisnik.

O manje važnim izjavama ili obaveštenjima može da se umesto zapisnika sastavi samo službena beleška na spisu.

Član 80.

U postupku upisivanja u upisnik brodova svaka stranka snosi svoje troškove.

Član 81.

Za odlučivanje organa koji vodi upisnik brodova o prijavi ili predlogu merodavan je trenutak kada je prijava ili predlog stigao organu koji vodi upisnik brodova.

Član 82.

Prijavu ili predlog kojim se traži upis u upisnik brodova registrator upisnika brodova upisuje u dnevnik upisnika brodova, naznačujući na njemu dan, sat i minut kada mu je prijava ili predlog stigao.

Registrator upisnika dužan je da u uložku upisnika brodova u koji je brod upisan, ako je uložak već otvoren, evidentira da je podneta prijava ili predlog za upis, naznačujući olovkom broj pod kojim je podnesak upisan u dnevnik upisnika brodova.

Ako uložak još nije otvoren, odmah posle prijema prijave ili predloga za prvi upis broda u upisnik, otvara se uložak u koji se olovkom naznačuje broj pod kojim je podnesak upisan u dnevnik upisnika brodova, ime, odnosno oznaka broda, kao i brojevi svih kasnijih prijava ili predloga koji stignu dok se ne izvrši upis broda ili dok rešenje o odbijanju upisa broda u upisnik ne postane konačno.

Uložak za prvi upis broda u upisnik brodova neće se otvarati ako je prijava ili predlog potpuno nerazumljiv ili neodređen.

Član 83.

Predlog za prenos upisa broda unutrašnje plovidbe u upisnik brodova unutrašnje plovidbe koji vodi druga lučka kapetanija podnosi se lučkoj kapetaniji kod koje je brod unutrašnje plovidbe upisan.

Uz predlog iz stava 1. ovog člana moraju da se prilože isprave kojima se dokazuje da postoje pretpostavke za prenos upisa broda iz stava 1. ovog člana.

Kada lučka kapetanija u čiji je upisnik brod unutrašnje plovidbe upisan primi predlog za prenos upisa broda unutrašnje plovidbe u upisnik brodova unutrašnje plovidbe druge lučke kapetanije, doneće rešenje kojim uslovno priznaje pravo stranci na prenos upisa broda unutrašnje plovidbe u upisnik brodova unutrašnje plovidbe koji vodi druga lučka kapetanija (garantni akt) i isto, sa izvodom iz upisnika brodova i ispravama iz stava 2. ovog člana, upućuje lučkoj kapetaniji u čiji upisnik brodova unutrašnje plovidbe se prenosi upis.

Kada lučka kapetanija u čiji upisnik brod unutrašnje plovidbe treba da se upiše na osnovu rešenja i isprava iz stava 3. ovog člana, donese rešenje o prenosu upisa broda unutrašnje plovidbe, rešenje o tome dostaviće lučkoj kapetaniji u čijem je upisniku brod unutrašnje plovidbe do tada bio upisan radi brisanja.

Lučka kapetanija iz čijeg se upisnika brodova unutrašnje plovidbe brod briše, sprovede upis brisanja broda unutrašnje plovidbe iz svog upisnika i lučkoj kapetaniji u čiji se upisnik brod unutrašnje plovidbe upisuje poslaće zbirku isprava koja se odnosi na brod unutrašnje plovidbe koji je brisan iz upisnika.

Rešenje iz stava 3. ovog člana ne obavezuje lučku kapetaniju u čiji je upisnik brod upisan ako lučka kapetanija u čiji upisnik brod unutrašnje plovidbe treba da se upiše opravdano odbije upis.

Lučka kapetanija će dozvoliti prenos upisa broda unutrašnje plovidbe iz jednog upisnika brodova unutrašnje plovidbe u drugi upisnik brodova unutrašnje plovidbe na osnovu isprave kojom se dokazuje da će brod promeniti luku upisa i da će se upisati u luci koja se nalazi na području lučke kapetanije koja vodi upisnik brodova unutrašnje plovidbe u koji je brod unutrašnje plovidbe upisan.

Odredbe ovog člana shodno će se primenjivati i na slučaj kada je podnet predlog za prenos broda unutrašnje plovidbe iz jednog upisnika u drugi upisnik koji se vodi kod iste lučke kapetanije.

Član 84.

Organ koji vodi upisnik brodova na osnovu predloga ili prijave i njenih priloga dozvoliće upis u upisnik brodova kada:

1) iz upisnika brodova u pogledu broda ili prava na brodu ne proizlazi nikakva smetnja za traženi upis, odnosno kod prijave ili predloga za prvi upis broda u upisnik brodova, ako su ispunjeni uslovi iz čl. 41, 42, 43, 45, 47, 55. i 56. ovog zakona;

2) nema osnovane sumnje o tome da je predlagač ovlašćen da podnese predlog i da su učesnici na čija se prava upis odnosi sposobni da raspolažu tim pravima;

3) je traženje prema sadržaju podnetih isprava osnovano;

4) isprave imaju onaj oblik koji se zahteva za dozvolu uknjižbe, predbeležbe ili zabeležbe.

Član 85.

Organ koji vodi upisnik brodova o prijavi, odnosno predlogu po pravilu odlučuje neposrednim rešavanjem bez sprovođenja posebnog ispitnog postupka.

Izuzetno, kada je to neophodno radi utvrđivanja odlučnih činjenica i okolnosti koje su od značaja za rešavanje, ili u drugim slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje upravni postupak, organ koji vodi upisnik brodova sprovodi poseban ispitni postupak.

Član 86.

Osim slučajeva predviđenih u čl. 104, 126. i 141. ovog zakona, organ koji vodi upisnik će povodom svake prijave ili predloga odlučiti o samoj stvari bez saslušanja stranaka i po pravilu, bez donošenja prethodne odluke iz čl. 87, 88. i 150. ovog zakona. Organ koji vodi upisnik je dužan da u rešenju izričito navede da li se predlog usvaja ili odbija.

Ako se predlog usvaja samo delimično, izvršiće se upis u delu u kojem je predlog usvojen, a odbiće se deo predloga koji se ne uvažava.

Ako se predlog u celosti ili delimično odbija, u rešenju će se navesti razlozi zbog kojih se predlog odbija.

Član 87.

Organ koji vodi upisnik brodova donosi rešenje o upisu u upisnik brodova na osnovu originalnih isprava.

Ako iz prijave ili predloga i priloženih prepisa isprava proizlazi da bi se traženju moglo udovoljiti da je originalna isprava bila podneta, organ koji vodi upisnik će, radi očuvanja reda prvenstva, odrediti zabeležbu prijave ili predloga u upisnik brodova uz napomenu „dok stigne original”.

Istovremeno, organ koji vodi upisnik će predlagaču odrediti primeren rok u kome mora da podnese originalnu ispravu, ako organ kod koga se ona nalazi po službenoj dužnosti nije dužan da je pošalje. Ako organ originalnu ispravu naknadno dostavi ili isprava bude u određenom roku podneta rešavaće se o predlogu u samoj stvari.

Ako originalna isprava u određenom ili produženom roku ne bude podneta, odbaciće se predlog i po službenoj dužnosti odrediće se brisanje zabeležbe.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, organ koji vodi upisnik brodova može, kada oceni da za to postoje opravdani razlozi, da dopusti upis u upisnik brodova na osnovu potvrde o brisanju broda iz stranog upisnika brodova koja je poslata telefaksom, s time da se odredi rok za dostavu originalne isprave.

Ako iz predloga i priloženih isprava proizlazi da se traženju ne bi moglo udovoljiti i kad bi izvorna isprava bila priložena organ koji vodi upisnik brodova će predlog odbiti.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na prijave za prvi upis broda ili plovila u gradnji.

Član 88.

Ako uz prijavu ili predlog nije priložen prevod isprave koja je sastavljena na stranom jeziku, a iz podneska ne proizilazi da traženje treba odbiti, organ koji vodi upisnik brodova će radi očuvanja reda prvenstva odnosno prava odrediti zabeležbu predloga, odnosno prijave u upisniku uz napomenu „dok stigne prevod”.

Organ koji vodi upisnik će istovremeno odrediti predlagaču primeren rok u kome mora da podnese prevod podneska.

Ako prevod bude podnesen u određenom ili u produženom roku, rešavaće se o predlogu u samoj stvari, u protivnom - prijava ili predlog odbaciće se i po službenoj dužnosti odrediće se brisanje zabeležbe.

Član 89.

Organ koji vodi upisnik brodova ne može dozvoliti da se u upisnik brodova upiše više ili nešto drugo što stranka nije tražila, iako bi prema podnesenim ispravama bila ovlašćena da traži više ili nešto drugo.

Ako je predložena samo predbeležba ne može se odrediti uknjižba iako postoje pretpostavke za uknjižbu.

Član 90.

Ako iz isprava proizilazi da je licu koje stiče knjižno pravo data dozvola za uknjižbu, ali da su mu istovremeno nametnuta ograničenja u pogledu raspolaganja stečenim pravom ili da su mu nametnute obaveze u pogledu kojih je ugovorena istovremena uknjižba u korist određenih lica, traženi upis se neće dozvoliti ako istovremeno ne bude predložena i uknjižba ili - prema tome kakva je isprava - predbeležba ugovorenih ograničenja ili obaveza.

Predlog za istovremeni upis međusobnih prava i obaveza može da podnese svaka stranka.

Član 91.

Rešenje kojim se dozvoljava upis u upisnik brodova mora da sadrži:

1) naznačenje uložka u kome se upis mora izvršiti i ime, oznaku, ENI broj, odnosno IMO broj broda na koji se upis odnosi;

2) naziv i sedište, odnosno ime i prebivalište lica u čiju korist će se upis izvršiti, brod ili pravo na brodu na kome će se upis izvršiti, podatke o upisanom prethodniku, naznačenje isprava na osnovu kojih se upis dozvoljava, vrstu upisa koji će se izvršiti i bitni sadržaj prava koje se upisuje, i to rečima koje treba da budu upisane u upisnik brodova.

Ako se sadržina prava koje se upisuje ne može ukratko izraziti može se izvršiti pozivanje na tačno označena mesta u ispravama na osnovu kojih je određen upis, i to sa dejstvom kao da su ta mesta upisana u glavnu knjigu.

Rešenje kojim se određuje upis broda u upisnik brodova mora da sadrži sve podatke koji moraju da se upišu u list A, i to rečima kojima su ti podaci navedeni u prethodnom rešenju organa koji vodi upisnik brodova.

Član 92.

Ako organ koji vodi upisnik brodova odbije predlog za uknjižbu ili predbeležbu ili za prvi upis broda u upisnik brodova ili za zabeležbu prvenstvenog reda ili izvršenje dozvoljenog upisa, rešenjem će odrediti upis zabeležbe odbijanja tih zahteva. Na isti način postupiće i ako odbije predlog za dozvolu prodaje radi naplate potraživanja za koje založno pravo nije uknjiženo.

Zabeležba se neće upisati:

1) ako iz predloga i iz njegovih priloga ne može da se utvrdi o kom se brodu ili pravu za koje se zahteva upis radi, ili ako brod ili pravo nisu upisani u naznačeni

upisnik brodova, ili ako povodom prijave ili predloga za prvi upis nije otvoren uložak za upis;

2) ako pravo svojine, odnosno neko drugo pravo na brodu nisu upisani u korist lica protiv kojeg se prema sadržaju isprave može sprovesti uknjižba ili predbeležba.

Upis zabeležbe navodi se na rešenju.

Član 93.

Kada organ koji vodi upisnik brodova utvrdi da je rešenje kojim se odbija upis iz člana 92. ovog zakona postalo pravosnažno zato što žalba nije podneta, doneće, po službenoj dužnosti, rešenje o brisanju zabeležbe odbijanja upisa i o tome će obavestiti stranke.

Član 94.

Rešenje o upisu sprovodi regulator upisnika brodova u koji se brod upisuje, a ako se radi o prvom upisu – regulator upisnika brodova u koji brod treba da se upiše.

Posle sprovedenog upisa u upisnik brodova, odnosno plovila u gradnji regulator u upisniku potpisuje da je sproveo upis.

Član 95.

Svaki upis, osim upisa u list A o tehničkim podacima, mora da sadrži:

- 1) datum kad je predlog primljen i broj dnevnika upisnika brodova;
- 2) naziv isprave koja je osnova za upis, mesto gde je isprava sastavljena i datum kad je sastavljena;
- 3) naziv organa koji vodi upisnik, broj i datum njegovog rešenja kojim je dozvolio upis;
- 4) vrstu upisa i bitnu sadržinu prava, odnosno činjenice koja se upisuje;
- 5) naziv i sedište, odnosno ime i prebivalište lica u čiju se korist vrši upis.

Ako organu koji vodi upisnik brodova istovremeno stigne više predloga koji se odnose na isti brod, kod svakog upisa izvršenog po tim predlozima zabeležiće se brojevi ostalih predloga sa oznakom da su stigli istovremeno.

Član 96.

Kada organ koji vodi upisnik brodova donese rešenje kojim se određuje upis broda u upisnik brodova, regulator upisnika brodova će izvršiti istovremeno upis broda u list A i list B upisnika brodova. Po izvršenom upisu, postupiće u skladu sa odredbama čl. 103. i 106. ovog zakona.

Kada organ iz stava 1. ovog člana donese rešenje kojim se odbija zahtev za upis broda u upisnik brodova i odredi upis zabeležbe odbijanja zahteva, regulator upisnika će izvršiti upis zabeležbe u list A uložka otvorenog u skladu sa članom 82. stav 3. ovog zakona.

Član 97.

Rešenje o odbijanju prijave ili predloga za upis broda u upisnik brodova zabeležiće se u list A uložka otvorenog povodom podnesene prijave ili predloga.

Zabeležba iz stava 1. ovog člana neće se upisati ako povodom prijave ili predloga nije otvoren novi uložak.

Član 98.

U svakom rešenju naznačiće se kome se rešenje ima dostaviti i kome će organ koji vodi upisnik brodova dostaviti koju od isprava.

Član 99.

Rešenje o predlozima i prijavama za upis u upisnik brodova dostaviće se podnosiocu prijave, odnosno predloga i licu na čijoj se svojini stiče koje pravo ili čija se prava prenose, ograničavaju, opterećuju ili ukidaju, kao i licu protiv koga je izvršen upis zabeležbe u upisnik brodova.

Rešenje kojim se dozvoljava potpuno ili delimično brisanje nekog upisa dostaviće se svim licima u čiju korist na upisanom pravu postoje dalje uknjižbe ili predbeležbe.

Rešenje o uknjižbi ili predbeležbi, kojima se na upisanim pravima trećih lica upisuje hipoteka ili ustupanje prava, dostaviće se i vlasniku broda.

Član 100.

Dostavljanje iz člana 99. ovog zakona vrši se po odredbama zakona kojim se uređuje upravni postupak o obaveznom ličnom dostavljanju.

Ako stranci moraju da se vrate originali isprava koji su priloženi oni se vraćaju stranci koja ih je priložila.

Član 101.

Valjanost upisa ne može se pobijati zbog toga što dostavljanje nije izvršeno uredno ili nije uopšte izvršeno.

Lice koje iz izvršenog upisa izvodi za sebe neko pravo ili oslobođenje od obaveze nije dužno da dokazuje da je dostavljanje izvršeno.

Član 102.

Organ koji vodi upisnik brodova koji je izvršio upis brisanja broda iz upisnika brodova izdaće stranci, na njen zahtev, potvrdu o brisanju.

U potvrdi o brisanju navešće razlog brisanja i rešenje na osnovu koga je brisanje sprovedeno.

Član 103.

Na originalu isprave na osnovu koje je upis izvršen registrator upisnika brodova stavlja potvrdu o izvršenom upisu.

U potvrdi iz stava 1. ovog člana navodi se rešenje kojim je upis bio određen i uložak u koji je upis izvršen.

Ako je upis bio izvršen na osnovu više isprava koje su među sobom u vezi, potvrda se stavlja na onu ispravu iz koje pravo upisa neposredno proizilazi.

Član 104.

U upisniku ne može ništa da se briše, dodaje ili menja ili na drugi način učiniti nečitljivim.

Ako se za vreme upisivanja uoči greška, istu će ispraviti registrator upisnika brodova. Greška učinjena pri upisivanju mora da bude precrtana tako da ostane čitljiva.

Grešku koju uoči po izvršenom upisu može da ispravi registrator upisnika brodova koji će, ako bi greška imala kakvu pravnu posledicu, saslušati učesnike.

Pokretanje postupka iz stava 3. ovog člana zabeležiće se na listu na kome je izvršen pogrešan upis. Ova zabeležba ne sprečava ispravljanje greške prilikom kasnijih upisa.

Kada zaključak u vezi sa ispravkom greške iz stava 3. ovog člana postane konačan zabeležba se briše po službenoj dužnosti.

Ispravke pogrešnih upisa moraju da imaju datum, potpis registratora upisnika brodova i pečat organa koji vodi upisnik brodova.

Član 105.

Rešenje o brisanju broda iz upisnika brodova, kao i zabeležba odbijanja zahteva za brisanje broda iz upisnika brodova, upisuju se u list A upisnika brodova.

Kada rešenje o brisanju broda iz upisnika brodova postane konačno registrator upisnika brodova preko svake stranice uloška glavne knjige upisnika brodova povlači dve unakrsne linije i jednu vodoravnu liniju na svakoj stranici ispod svih upisa, s tim što se pojedini upisi ne precrtavaju.

Registrator upisnika postupiće u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana nakon što rešenje o odbijanju predloga ili prijave za prvi upis broda u upisnik brodova iz člana 92. stav 1. ovog zakona postane konačno.

Član 106.

Po izvršenom upisu, organ koji vodi upisnik brodova vratiće stranci originale isprava, ako je uz prijavu ili predlog priložena overena kopija tih isprava. U suprotnom, originali isprava zadržaće se u zbirci isprava, a organ koji vodi upisnik brodova će obavestiti stranku da u određenom roku može te isprave da uzme, ako podnese overene kopije. Organ koji vodi upisnik brodova može i sam da napravi te kopije o trošku stranke.

Ako organ iz stava 1. ovog člana upis vrši na osnovu rešenja suda, postupiće sa ispravama prema tom rešenju.

U pogledu prepisa potrebnih za zbirku isprava postupiće se po odredbama stava 1. ovog člana.

Prvi upis broda u upisnik brodova

Član 107.

Prvi upis broda u upisnik brodova dozvoliće organ koji vodi upisnik brodova ako su uz prijavu za prvi upis broda priložene sledeće isprave:

- 1) isprava kojom se dokazuje pravo svojine na brodu;
- 2) izvod iz sudskog registra, odnosno druga isprava kojom se dokazuje ko je vlasnik broda, odnosno da su ispunjeni uslovi za upis broda u odgovarajući upisnik brodova;
- 3) rešenje o određivanju imena, odnosno oznake broda i luke upisa broda, kao i ENI broja za brodove unutrašnje plovidbe;
- 4) svedočanstvo o baždarenju;

- 5) svedočanstvo o sposobnosti za plovidbu broda unutrašnje plovidbe;
- 6) isprava o tehničkim podacima pomorskog broda radi njegovog upisa u upisnik brodova koju izdaje priznata organizacija, sa ispravama da je pomorski brod tehnički prihvatljiv za upis u odgovarajući upisnik pomorskih brodova;
- 7) rešenje kojim se određuje pozivni znak pomorskog broda prema Međunarodnom signalnom kodeksu, ako pomorski brod mora da ima takav znak, odnosno MMSI broj, kao i IMO broj pomorskog broda;
- 8) isprave kojima se dokazuju drugi podaci koji se unose u list A uložka glavne knjige upisnika brodova;
- 9) potvrda organa koji vodi strani upisnik brodova da je brod brisan u tom upisniku, ako se taj brod prenosi iz stranog upisnika u domaći upisnik brodova;
- 10) pisana izjava vlasnika broda da prenosi odgovornost za upravljanje brodom na kompaniju ako vlasnik broda nije i kompanija.

Ako je vlasnik broda strano fizičko ili pravno lice, uz prijavu moraju da se prilože isprave kojima se dokazuje pravo da brod bude upisan u domaći upisnik brodova, kao i podaci navedeni u ispravama iz stava 1. ovog člana.

U postupku izdavanja isprave iz stava 1. tačka 6) ovog člana, ministarstvo će proveriti da li pomorski brod ispunjava zahteve propisane odgovarajućim međunarodnim pravilima i propisima i u tu svrhu će proveriti zapise o pregledima i druge informacije koji se odnose na bezbednost broda, a po potrebi će zatražiti od države u kojoj je pomorski brod bio upisan informacije o neotklonjenim nedostacima ili druge informacije koje se odnose na bezbednost broda.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na privremeni upis pomorskih brodova u Međunarodni upisnik pomorskih brodova.

Član 108.

Prvi upis plovila u gradnji dozvoliće lučka kapetanija koja vodi upisnik plovila u gradnji u koji plovilo u gradnji treba da se upiše, ako su uz prijavu za prvi upis priložene sledeće isprave:

- 1) isprava kojom se dokazuje pravo svojine na plovilu u gradnji;
- 2) potvrda brodogradilišta o tehničkim podacima koji se upisuju u list A upisnika plovila u gradnji, mesto i početak gradnje;
- 3) izjava vlasnika plovila u gradnji o imenu plovila u gradnji, a ako plovilo nema ime - izjava brodogradilišta o oznaci plovila u gradnji.

Član 109.

Organ koji vodi upisnik brodova će dozvoliti prenos upisa pomorskog broda koji je upisan u upisnik pomorskih brodova jedne od država članica Evropske unije, u domaći upisnik pomorskih brodova ako pomorski brod ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima odgovarajuća svedočanstva izdata u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje pomorska plovidba i međunarodnih konvencija usvojenih od strane Međunarodne pomorske organizacije i Međunarodne organizacije rada, kao i pomorsku opremu koja ima odgovarajuća tipska odobrenja;
- 2) ispunjava tehničke zahteve u pogledu sposobnosti broda za plovidbu u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje pomorska plovidba i međunarodnih konvencija usvojenih od strane Međunarodne pomorske organizacije;

3) ako mu nije bio zabranjen ulazak u luke država članica Evropske unije u skladu sa propisima Evropske unije o vršenju inspeksijske kontrole od strane lučkih vlasti (port state control) u poslednje tri godine od trenutka podnošenja zahteva za upis u domaći upisnik pomorskih brodova;

4) ako nije bio zaustavljen više od jednog puta u poslednje tri godine od trenutka podnošenja zahteva za upis u domaći upisnik pomorskih brodova, kao posledica vršenja inspeksijske kontrole od strane lučkih vlasti (port state control) u luci jedne od država potpisnica Pariskog Memoranduma o razumevanju o kontroli države luke, usvojenog 1982. godine.

Član 110.

U slučaju brisanja pomorskog broda iz domaćeg upisnika pomorskih brodova i upisa tog pomorskog broda u upisnik pomorskih brodova jedne od država članica Evropske unije, organ koji vodi upisnik brodova će dostaviti nadležnom organu države članice Evropske unije ili priznatoj organizaciji koja je priznata od strane te države članice Evropske unije, sledeće:

- 1) informacije o tehničkoj ispravnosti pomorskog broda;
- 2) informacije o pomorskoj opremi pomorskog broda;
- 3) popis tehničkih unapređenja koja su zahtevana kao uslov za upis u domaći upisnik pomorskih brodova.

Informacije iz stava 1. ovog člana podrazumevaju svedočanstva i drugu dokumentaciju izdatu u skladu sa zahtevima SOLAS Konvencije, Međunarodne konvencije o teretnim linijama, Međunarodne konvencije o baždarenju brodova, MARPOL Konvencije i drugih međunarodnih konvencija usvojenih od strane Međunarodne pomorske organizacije čiji je Republika Srbija strana ugovornica, kao i odgovarajućih međunarodnih pravilnika usvojenih od strane Međunarodne pomorske organizacije, kao i drugu dokumentaciju u vezi sa rezultatima vršenja tehničkog nadzora nad pomorskim brodom.

Član 111.

Pre nego što dozvoli prenos upisa pomorskog broda u jedan od domaćih upisnika pomorskih brodova, organ koji vodi upisnik brodova će preko priznate organizacije utvrditi da li pomorski brod i pomorska oprema odgovaraju podacima sadržanim u brodskim svedočanstvima, kao i drugim brodskim ispravama i knjigama.

Ako se tokom tehničkog nadzora utvrde neusaglašenosti iz stava 1. ovog člana i ako ih vlasnik broda ne otkloni u određenom roku, organ koji vodi upisnik brodova će odložiti prenos upisa tog pomorskog broda, a ministarstvo će o tome obavestiti Evropsku komisiju.

Član 112.

Ako utvrdi da prenos upisa pomorskog broda u domaći upisnik pomorskih brodova ne može da se dozvoli zato što pomorski brod može da prouzrokuje ozbiljnu opasnost po bezbednost plovidbe ili zagađenje morske sredine usled neispunjavanja tehničkih zahteva koji nisu navedeni u članu 111. stav 1. ovog zakona, organ koji vodi domaći upisnik pomorskih brodova odložiće upis tog pomorskog broda, a ministarstvo će o tome odmah obavestiti Evropsku komisiju, navodeći razloge za donošenje takve odluke.

Nakon dostavljanja mišljenja Evropske komisije, organ koji vodi upisnik pomorskih brodova će sprovesti upis ili doneti rešenje o odbijanju zahteva za upis pomorskog broda.

Član 113.

Odredbe čl. 109. do 112. ovog zakona primenjuju se na:

1) pomorske teretne brodove od 500 VT i više izgrađene posle 25. maja 1980. godine ili pre tog datuma pod uslovom da su tim pomorskim brodovima izdata svedočanstva od strane nadležnih organa država članica Evropske unije ili priznatih organizacija priznatih od strane Evropske komisije kojima se potvrđuje da ispunjavaju tehničke zahteve za nove pomorske brodove u skladu sa zahtevima SOLAS Konvencije, a za tankere za prevoz hemikalija i tankere za prevoz gasa i tehničke zahteve propisane Međunarodnim pravilnikom o izgradnji i opremanju brodova za prevoz opasnih hemikalija u razlivenom stanju (IBC Code), sa izmenama i dopunama, Pravilnikom Međunarodne pomorske organizacije o izgradnji i opremanju brodova za prevoz opasnih hemikalija u razlivenom stanju (BHC Code), Pravilnikom o izgradnji i opremanju brodova za prevoz utečnjenih gasova u razlivenom stanju (IGC Code), sa izmenama i dopunama, za pomorske brodove izgrađene posle 25. maja 1980. godine;

2) pomorske putničke brodove izgrađene posle 1. jula 1998. godine, ili pre tog datuma pod uslovom da su tim pomorskim brodovima izdata svedočanstva od strane nadležnih organa država članica Evropske unije ili priznatih organizacija priznatih od strane Evropske komisije kojima se potvrđuje da ispunjavaju tehničke zahteve za pomorske brodove izgrađene posle 1. jula 1998. godine u skladu sa zahtevima SOLAS Konvencije.

Uknjižba

Član 114.

Uknjižbom se vrše upisi u list B i list C uložka glavne knjige.

Uknjižba se može dozvoliti samo na osnovu javnih isprava ili privatnih isprava na kojima je potpise lica čije pravo treba ograničiti, opteretiti, ukinuti ili preneti na drugo lice overio organ nadležan za overavanje potpisa.

Na osnovu privatne isprave koju je izdao punomoćnik, uknjižba protiv vlastodavca može se dozvoliti samo ako punomoćje koju je on izdao glasi na određeni posao ili na određenu vrstu poslova, a od dana izdavanja punomoćja do dana traženja uknjižbe nije proteklo više od jedne godine.

Overa potpisa na privatnoj ispravi nije potrebna ako se na ispravi nalazi odobrenje organa nadležnog za zaštitu prava i interesa lica čije pravo treba da se ograniči, optereti ili prenese na drugo lice.

Član 115.

Uknjižba u list B dozvoljena je samo protiv pravnog ili fizičkog lica koje je u trenutku podnošenja predloga već upisano u upisnik brodova kao imalac prava u pogledu kojeg se upis zahteva ili predbeleženo kao imalac tog prava (upisani prethodnik).

Upis iz stava 1. ovog člana može se dozvoliti i protiv pravnog ili fizičkog lica koje nije upisani prethodnik, ako uz predlog prilože i isprave kojima se dokazuje pravni kontinuitet između lica protiv kojih se traži upis i upisanog prethodnika.

Odredbe ovog člana primenjuju se samo na upis brodova unutrašnje plovidbe i drugih plovila, osim pomorskih plovila.

Član 116.

Privatna isprava na osnovu koje se može dozvoliti uknjižba mora da sadrži, pored podataka iz člana 70. ovog zakona, i:

- 1) oznaku broda ili prava u pogledu koga se uknjižba sprovodi;
- 2) bezuslovnu izjavu lica čije se pravo ograničava, opterećuje, ukida ili prenosi na drugo lice da dozvoljava uknjižbu (clausula intabulandi).

Odredba stava 1. tačke 2) ovog člana ne odnosi se na isprave o sticanju prava svojine na stranom brodu ako se traži prvi upis broda u domaći upisnik brodova.

Ako izjava lica čije se pravo ograničava, opterećuje ili ukida nije sadržana u privatnoj ispravi, može biti data i u posebnoj ispravi lica koje daje izjavu uz overu potpisa od strane organa nadležnog za overu potpisa.

Član 117.

Javne isprave na osnovu kojih se dozvoljava uknjižba su:

- 1) isprave o pravnim poslovima koje je sastavio sud u granicama svojih ovlašćenja, ako sadrže podatke propisane u članu 70. ovog zakona;
- 2) isprave koje su u propisanom obliku izdali sudovi ili drugi državni organi uprave, u granicama svojih nadležnosti, kojima zakon priznaje svojstvo izvršne isprave ili na osnovu kojih se po posebnim propisima može izvršiti upis u javne knjige.

Javna isprava da bi bila podobna za upis mora biti pravosnažna.

Uknjižba na osnovu odluke stranog suda može se izvršiti, pod uslovom da je ta odluka priznata u posebnom postupku.

Predbeležba

Član 118.

Kada podneta isprava ispunjava opšte uslove za upis, ali ne ispunjava sve posebne uslove za uknjižbu propisane u čl. 114. do 117. ovog zakona, organ koji vodi upisnik brodova će dozvoliti predbeležbu.

Član 119.

Predbeležba se dozvoljava i na osnovu sledećih isprava:

- 1) nepravosnažnih sudskih odluka kojima se zahtev za utvrđivanje, sticanje, ograničenje ili prestanak upisanog prava usvaja ili odbija;
- 2) sudskih odluka kojima se predbeležba dozvoljava u postupku obezbeđenja, donetih u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje na brodovima;
- 3) zahtev suda ili drugog nadležnog organa kome su zakonom poverena određena javna ovlašćenja, kada su oni po zakonu ovlašćeni da po službenoj dužnosti odrede da se određena potraživanja obezbede hipotekom na brodu.

Član 120.

Predbeležbom se stiču, prenose, ograničavaju ili ukidaju upisana prava, pod uslovom da predbeležba bude naknadno opravdana, i to u obimu u kome bude opravdana.

Član 121.

Predbeležba može da se opravda na osnovu:

- 1) isprave kojom se može dozvoliti uknjižba, a koju je izdalo lice protiv koga je predbeležba upisana;
- 2) potvrde da je sudska odluka iz člana 119. tačka 1) ovog zakona postala pravosnažna i izvršna;
- 3) konačne odluke nadležnog organa o postojanju potraživanja iz člana 119. tačka 3) ovog zakona, radi čijeg je obezbeđenja predbeležba upisana;
- 4) pravosnažne i izvršne odluke suda u parnici protiv lica protiv koga je predbeležba upisana.

Član 122.

Ako se predbeležba opravdava podnošenjem isprave za uknjižbu iz člana 121. tačka 1) ovog zakona, opravdanje treba da se izvrši u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja o predbeležbi.

Ako se predbeležba opravdava na osnovu pravosnažne i izvršne odluke suda iz člana 121. tačka 4) ovog zakona, parnica se mora pokrenuti u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja o predbeležbi.

Rok u kome se predbeležba mora opravdati navodi se u odluci o predbeležbi.

Rok za opravdanje predbeležbe organ koji vodi upisnik plovila može, na predlog stranke, da produži, ako za to postoje opravdani razlozi.

Predlog iz stava 4. ovog člana se podnosi organu koji vodi upisnik brodova.

Član 123.

Ako se opravdanje predbeležbe vrši podnošenjem isprava navedenih u članu 121. tač. od 1) do 3) ovog zakona, predlog za opravdanje predbeležbe podnosi se organu koji vodi upisnik brodova.

Ako se predbeležba opravdava odlukom suda u parnici, tražilac predbeležbe dužan je da pokrene parnicu kod nadležnog suda i da o tome obavesti organ koji vodi upisnik brodova.

Član 124.

Rok u kome se mora pokrenuti parnica za opravdanje predbeležbe navešće se u odluci o predbeležbi.

Rok za pokretanje parnice sud može, na predlog stranke, produžiti ako za to postoje razlozi.

Član 125.

Ako u vreme podnošenja predloga za predbeležbu već teče parnica za postojanje prava čija se predbeležba traži, pokretanje posebne parnice za opravdanje predbeležbe nije potrebno, ako se prema odredbama zakona kojim se uređuje parnični postupak, u postojećoj parnici još može istaći i zahtev za opravdanje predbeležbe.

Član 126.

Ako opravdanje predbeležbe izostane, lice protiv koga je predbeležba bila dozvoljena može predložiti da se ona briše.

Ako iz spisa ne proizilazi da je tužba za opravdanje predbeležbe na vreme podneta ili da rok za opravdanje još teče onog dana kada je predlog za brisanje podnesen, organ koji vodi upisnik će hitno odrediti raspravu na kojoj predlagač predbeležbe mora dokazati da rok za opravdanje još teče ili da je tužba podneta na vreme.

Ako organ koji vodi upisnik utvrdi da je rok protekao, odnosno da parnica nije pokrenuta na vreme dozvoliće brisanje predbeležbe.

Smatraće se da je tužba za opravdanje predbeležbe podneta na vreme iako je protekao rok određen za njeno podnošenje ako bude podneta pre podnošenja predloga za brisanje predbeležbe ili istog dana kad je taj predlog podnesen.

Član 127.

Ako tužiočev zahtev za opravdanje predbeležbe bude usvojen u parnici kojom se predbeležba opravdava iz čl. 122. i 125. ovog zakona, na predlog bilo koje od stranaka zabeležiće se opravdanje predbeležbe u upisnik brodova prema sadržaju pravosnažne presude.

Ako u parnici iz stava 1. ovog člana zahtev za opravdanje predbeležbe bude odbijen, na predlog bilo koje od stranaka, predbeležba će se brisati.

Član 128.

Ako je predbeležba brisana zato što tužba za opravdanje predbeležbe nije na vreme podneta može se predložiti nova predbeležba, ali ona ima pravno dejstvo od trenutka podnošenja novog predloga.

Vlasnik broda ili imalac upisanog prava može tužbom zahtevati da se utvrdi nepostojanje predbeležnog prava. Presuda kojom se taj zahtev usvaja zabeležiće se na predlog stranke u odgovarajući upisnik i time se sprečava ponovna dozvola predbeležbe.

Član 129.

Ako predbeležba bude brisana iz razloga koji nisu navedeni u članu 128. ovog zakona, organ koji vodi upisnik će po službenoj dužnosti odbiti svaki novi predlog za predbeležbu istog prava na osnovu iste isprave.

Ako organ iz stava 1. ovog člana propusti da to učini i nova predbeležba bude upisana, ta predbeležba će se brisati čim protivnik prijavi da je predbeležba već jednom bila brisana.

Član 130.

Ako je upisana predbeležba prava svojine, dalji upisi mogu se dozvoliti ne samo protiv uknjiženog nego i protiv predbeležnog vlasnika broda, ali pravno dejstvo tih upisa zavisi od toga da li će predbeležba biti opravdana ili neopravdana.

Ako predbeležba bude opravdana, istovremeno sa upisom opravdanja predbeležbe brisaće se, po službenoj dužnosti, svi oni upisi koji su protiv uknjiženog prava vlasnika broda bili izvršeni posle trenutka podnošenja predloga na osnovu koga je predbeležba prava svojine bila upisana.

Ako predbeležba prava svojine bude brisana, brisaće se istovremeno po službenoj dužnosti, i svi upisi koji su bili izvršeni s obzirom na tu predbeležbu.

Zabeležba

Član 131.

Predlozi za upis ili brisanje zabeležbi podnose se organu koji vodi upisnik.

Član 132.

Zabeležba ličnih prava, naročito u pogledu ograničenja prava raspolaganja imovinom, ima za pravnu posledicu da se niko u čiju je korist upisano neko pravo u upisnik brodova ne može pozivati na to da mu ti odnosi nisu bili poznati (npr. maloletnost, produženje roditeljskog prava ili starateljstva, otvaranja stečaja itd.).

Zabeležbu ličnih prava i brisanja takve zabeležbe određuje organ koji vodi upisnik na osnovu isprava kojima se dokazuju ta prava, a po predlogu stranaka, njihovih zakonskih zastupnika ili nadležnih organa.

Član 133.

Zabeležba činjenica, osim onih koje su navedene u članu 132. ovog zakona, može se dozvoliti samo kada je zabeležba zakonom dopuštena i ima dejstvo koje je zakonom određeno (npr. red prvenstva, zajednička hipoteka na brodu, otkaz potraživanja obezbeđenog hipotekom na brodu, tužba za ostvarivanje pomorske privilegije, odnosno drugog privilegovanog potraživanja, zabeležba spora itd.).

Član 134.

Lice koje je pokrenulo parnicu da bi osporilo uknjižbu za koju utvrdi da su njome povređena njegova upisana prava i traži povraćaj u pređašnje stanje u upisniku, može kod suda koji vodi parnicu ili kod organa koji vodi upisnik brodova da zahteva zabeležbu tog spora u upisniku brodova istovremeno s podnošenjem tužbe ili naknadno.

Zabeležba spora iz stava 1. ovog člana ima za posledicu da presuda donesena u tom sporu deluje i protiv onih lica koja su stekla upisana prava posle trenutka kad je predlog za zabeležbu spora stigao organu koji vodi upisnik brodova.

Član 135.

U parnici pokrenutoj tužbom za brisanje uknjižbe protiv lica koja su neposredno uknjižbom, čije se brisanje traži tužbom, stekla prava ili su oslobođena tereta, ili kada se tužba zasniva na odnosima koji postoje neposredno između tužioca i tuženog, o zastarelosti tužbenog zahteva prosuđivaće se prema propisanim rokovima o zastarelosti potraživanja.

Član 136.

Lice koje želi da ospori uknjižbu protiv trećih lica, o čijoj je dozvoli bilo propisno obavešteno, dužno je da u roku u kome se može uložiti žalba protiv dozvole te uknjižbe, predloži organu koji vodi upisnik upis zabeležbe da je uknjižba sporna, a najkasnije u roku od 60 dana od dana isteka roka za žalbu da podnese tužbu za brisanje uknjižbe protiv svih lica koja su osporavanom uknjižbom stekla neko upisano pravo ili su na nekom upisanom pravu postigla dalje uknjižbe ili predbeležbe.

Posle isteka roka iz stava 1. ovog člana, protiv trećih lica koja su pre zabeležbe spora na upisanom pravu stekla dalje upisana prava, može se tužbom za brisanje osporavati uknjižba samo ako ta lica nisu bila savesna u pogledu valjanosti osporavane uknjižbe.

Član 137.

Ako tužilac nije bio propisno obavešten o dozvoli uknjižbe koju osporava, pravo na podnošenje tužbe za njeno brisanje protiv trećih savesnih lica koja su na upisanom pravu stekla dalja upisana prava, prestaje u roku od tri godine od trenutka kad je predlog za pobijanje uknjižbe stigao organu koji vodi upisnik brodova.

Član 138.

Ako tužilac povuče tužbu ili se po zakonu smatra da je tužba povučena, ili ako tužba bude pravosnažnom odlukom odbačena ili tužbeni zahtev odbijen ili ako u slučaju iz člana 136. ovog zakona tužba ne bude podneta u propisanom roku, organ koji vodi upisnik će na predlog protivne strane, narediti brisanje zabeležbe spora.

Ako pravosnažnom presudom bude potpuno ili delimično usvojen zahtev za brisanje osporene uknjižbe ili ako stranke o brisanju uknjižbe zakluče sudsko poravnanje organ koji vodi upisnik će, na predlog stranke, dozvoliti upis brisanja osporene uknjižbe prema sadržaju presude, odnosno sudskog poravnanja i istovremeno izvršiti brisanje zabeležbe spora, kao i svih uknjižbi i predbeležbi za koje je, u pogledu brisanja prava, predlog za upis i predlog za zabeležbu spora stigao organu koji vodi upisnik.

Član 139.

Lice koje tvrdi da je do uknjižbe došlo usled krivičnog dela može, radi postizanja pravnog dejstva iz člana 134. ovog zakona u odnosu na kasnije upise, zatražiti od organa koji vodi upisnik da dozvoli zabeležbu da je uknjižba sporna. Ovo lice je dužno da uz predlog podnese dokaz nadležnog organa o pokretanju krivičnog postupka.

Ako se zabeležba spora predlaže radi postizanja dejstva i protiv trećih lica koja su savesno stekla upisana prava pre zabeležbe spora, predlog za zabeležbu mora se podneti organu koji vodi upisnik u roku u kome je stranka ovlašćena na podnošenje žalbe protiv dozvoljene uknjižbe.

Član 140.

Ako sud u krivičnom postupku odluči da se briše uknjižba zajedno sa upisanim pravima koja su stečena pre zabeležbe iz člana 139. ovog zakona, organ koji vodi upisnik izvršiće brisanje uknjižbe prema odredbama člana 138. stav 2. ovog zakona, ako stranka, protiv koje je osporena uknjižba izvršena uz predlog za brisanje uknjižbe, priloži pravosnažnu odluku suda donesenu o tom krivičnom postupku.

Ako sud u krivičnom postupku utvrdi krivičnu odgovornost optuženog, a oštećenog sa njegovim zahtevima za brisanje uknjižbe uputi na parnicu, oštećeni ima pravo da podnese tužbu za brisanje uknjižbe i upisanih prava iz stava 1. ovog člana, u roku od 60 dana od dana kada je odluka suda o upućivanju na parnicu postala konačna.

Ako sud u krivičnom postupku ne donese odluku o tome da je optuženi krivično odgovoran i ako ovlašćeno lice u roku iz stava 2. ovog člana ne podnese tužbu organ koji vodi upisnik dozvoliće brisanje zabeležbe spora na predlog lica koje ima pravni interes da se osporena uknjižba održi na snazi.

Član 141.

Kada se traži brisanje zabeležbe spora zbog toga što tužba za brisanje nije podignuta u rokovima određenim u čl. 136. i 140. ovog zakona, organ koji vodi upisnik brodova postupiće shodno odredbama člana 126. st. 2. i 3. ovog zakona.

Član 142.

Ako vlasnik broda ili poverilac na čijem je brodu, odnosno potraživanju uknjiženo takvo pravo podnese tužbu da se to pravo u celini ili delimično briše zbog toga što je zastarelo, organ koji vodi upisnik brodova izvršiće, na predlog tužioca, zabeležbu spora u upisniku brodova.

Član 143.

Ako se pokrene parnica kojom se traži da se utvrdi da je održajem stečeno određeno stvarno pravo, organ koji vodi upisnik izvršiće na predlog tužioca, zabeležbu spora u upisniku.

Član 144.

Zabeležba spora u slučaju tužbe za brisanje zbog zastarelosti ili u slučaju tužbe za utvrđivanje sticanja stvarnog prava usled održaja, nema dejstva protiv trećih lica koja su pouzdajući se u upisnik, postigla određeno uknjiženje pre trenutka kada je predlog za zabeležbu spora stigao organu koji vodi upisnik brodova. Ako je pravosnažnom presudom utvrđeno da je tužilac održajem stekao određeno stvarno pravo, pravo stečeno održajem ima prvenstveni red pre svih upisa koji su sprovedeni posle zabeležbe spora, a sva prava upisana posle zabeležbe spora koja su s tim u protivrečnosti, brišaće se na predlog stranke.

U postupku brisanja shodno se primenjuju odredbe člana 138. stav 2. ovog zakona.

Član 145.

Sud koji je sproveo prodaju broda narediće, po službenoj dužnosti, da se rešenje o dosuđenju prodatog broda zabeleži u upisnik brodova.

Zabeležba iz stava 1. ovog člana ima dejstvo da se upisana prava protiv dotadašnjeg vlasnika broda mogu steći daljim upisima samo ako rešenje o dosuđenju bude pravosnažno ukinuto.

Ako rešenje o dosuđenju nije pobijeno ili ako je pobijanje pravosnažno odbijeno, na predlog zainteresovanog lica brišaće se svi upisi izvršeni posle zabeležbe tog rešenja protiv dotadašnjeg vlasnika broda, kao i svi dalji upisi koji su izvršeni u odnosu na njihova prava.

II. BRISANJE IZ UPISNIKA BRODOVA

Brisanje broda

Član 146.

Organ koji vodi upisnik brodova doneće rešenje o brisanju broda iz upisnika brodova:

- 1) ako protekne 60 dana od dana prestanka važenja upisnog lista pomorskog broda;
- 2) ako se utvrdi da je brod propao ili se pretpostavlja da je brod propao;
- 3) zbog saglasne izjave vlasnika broda i broдача kojom se opoziva saglasnost vlasnika za upis u domaći upisnik brodova;
- 4) ako više ne ispunjava uslove za upis iz čl. 41, 42, 43, 45, 47, 55. u delu koji se odnosi na jahte i člana 56. ovog zakona;
- 5) zbog izjave vlasnika broda da brod trajno povlači iz plovidbe;

6) zbog otuđenja broda u korist stranog pravnog lica koji nema ogranak u Republici Srbiji;

7) ako se upiše u drugi domaći upisnik brodova.

Brod se može brisati iz upisnika i po prijavi vlasnika.

Pretpostavlja se da je brod propao ako su od prijema poslednje vesti o brodu protekla tri meseca. U tom slučaju pretpostavlja se da je brod propao onog dana kad su primljene poslednje vesti o njemu.

Vlasnik broda dužan je da u roku od 15 dana od dana nastanka okolnosti iz stava 1. tač. 2) do 7) ovog člana podnese prijavu za brisanje broda iz upisnika brodova organu koji vodi upisnik brodova.

Ministarstvo će dostaviti sve podatke o neotklonjenim nedostacima, kao i sve ostale informacije vezane za bezbednost broda na zahtev nadležnog organa države u čiji upisnik brod želi da se upiše, a koji je brisan iz domaćeg upisnika brodova.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju i na brisanje broda u gradnji iz upisnika brodova u gradnji, kao i na brisanje jahti iz upisnika jahti, odnosno brisanje jahti u gradnji iz upisnika jahti u gradnji.

Član 147.

Ministarstvo će doneti rešenje o brisanju broda koji je privremeno upisan u Međunarodni upisnik pomorskih brodova:

1) ako nadležni organ prve države upisa povuče odobrenje za privremeni upis pomorskog broda u Međunarodni upisnik pomorskih brodova;

2) posle isteka roka na koji je zaključen bareboat čarter, ako bareboat čarter nije produžen;

3) posle isteka roka na koji je dozvoljen privremeni upis pomorskog broda.

U slučaju brisanja iz stava 1. ovog člana, ministarstvo će o brisanju obavestiti nadležni organ prve države upisa.

Član 148.

Ako je osnovana hipoteka na brodu, za brisanje broda iz upisnika brodova potreban je pristanak hipotekarnih poverioca.

Organ koji vodi upisnik može dozvoliti brisanje broda iz upisnika brodova i bez pristanka hipotekarnih poverioca, ako bude položen iznos u novcu u visini potraživanja pomenutih poverilaca, odnosno ako bude dato obezbeđenje za koje organ posle saslušanja poverilaca nađe da je dovoljno.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na brisanje iz upisnika brodova broda iz člana 146. stav 1. tač. 2) i 7) ovog zakona.

Član 149.

Odredbe člana 148. ovog zakona ne primenjuje se na prenos prava svojine broda napuštanjem u korist osiguravača.

Član 150.

U rešenju o brisanju broda iz upisnika brodova mora se, u skladu sa odredbama člana 148. ovog zakona, utvrditi da poverioci hipotekarnih potraživanja pristaju na brisanje, osim ako se brisanje obavlja na osnovu odredaba člana 146. stav 1. tač. 2) i 7) ovog zakona.

Podnesak kojim se poverioci koji imaju privilegovano potraživanje na brodu protive upisu brisanja broda iz upisnika brodova, podnosi se organu koji vodi upisnik brodova u koji je brod upisan radi donošenja odluke.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, brisanje broda iz upisnika brodova može se odrediti tek pošto postane konačno rešenje organa koji vodi upisnik brodova kojim se protivljenje odbija.

Ponovni upis

Član 151.

Ako se brod koji je bio brisan iz upisnika brodova zbog toga što je propao ili se pretpostavljalo da je propao ili zbog toga što je trajno povučen iz plovidbe ili ako je iz drugih razloga brisan iz upisnika ili zbog toga što je bio proglašen ratnim, odnosno pomorskim plenom ponovo upisuje u upisnik brodova, organ koji vodi upisnik će doneti rešenje o ponovnom upisu broda sa svim onim podacima i upisanim pravima iz upisnika sa kojima je ranije bio upisan, a koji su važili u času brisanja broda i o tome obavestiti vlasnika broda i sva ostala lica u čiju korist je bilo upisano neko pravo na brodu.

III. UPIS I BRISANJE ČAMACA I PLUTAJUĆIH OBJEKATA

Član 152.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje upis i brisanje čamaca i plutajućih objekata shodno se primenjuju i na upis i brisanje čamaca i plutajućih objekata u izgradnji.

Član 153.

U upisnike čamaca i plutajućih objekata upisuju se čamci dužine preko dva i po metra, kao i čamci dužine do dva i po metra koji imaju sopstveni pogonski uređaj, odnosno motor, kao i plutajući objekti.

U upisnike čamaca i plutajućih objekata ne upisuju se sportski čamci bez sopstvenog pogona (veslački čamci, kajaci, kanui, jedrilice i slično) namenjeni takmičenju, čamci bez sopstvenog pogona koji nisu duži od dva i po metra, pedoline, vodeni bicikli, daske i slična plovila ako se njima ne obavlja privredna delatnost.

Član 154.

Upisnik čamaca i plutajućih objekata sastoji se od uložaka.

Na prvoj unutrašnjoj strani knjige upisnika upisuje se naziv lučke kapetanije, pun naziv upisnika i broj knjige.

Svaki čamac, odnosno plutajući objekat upisuje se u poseban uložak.

Uložak ima list A, list B i list C.

U list A uložka knjige upisuju se sledeći podaci: registarski broj za identifikaciju i ime čamca, odnosno plutajućeg objekta; tip, proizvođač, model i materijal gradnje; dužina, širina i visina u metrima; zapremina čamca; vrsta i snaga pogonskog uređaja u kilovatima; mesto i godina gradnje; najmanji broj članova posade potreban za bezbednu plovidbu; područje plovidbe; nosivost; najveći dozvoljeni broj lica i namena; važenje plovidbene ili plutajuće dozvole i podaci o osiguranju.

U list B uložka knjige upisuju se sledeći podaci o vlasniku: ime, prezime, JMBG, odnosno naziv i matični broj vlasnika; prebivalište/sedište vlasnika; isprava

kojom se dokazuje pravo svojine; podaci o korisniku leasinga, ako ga ima; dokaz o registraciji za obavljanje privredne delatnosti i lična ograničenja vlasnika u vezi sa raspolaganjem čamcem, odnosno plutajućim objektom.

U list C uložka knjige upisuju se stvarna prava kojima je čamac ili plutajući objekat opterećen, kao i prava stečena na tim pravima.

Član 155.

Zbirka isprava vodi se posebno za svaki uložak upisnika.

Zbirka isprava sadrži isprave na osnovu kojih je izvršen upis u upisnik, isprave o izvršenim pregledima, ispravu o baždarenju, podneske stranaka i sve druge isprave koje se odnose na određeni čamac, odnosno plutajući objekat.

Zbirka isprava se čuva trajno.

Član 156.

Uz upisnike čamaca, odnosno plutajućih objekata vodi se i imenik vlasnika čamaca, odnosno plutajućih objekata kao pomoćna knjiga.

Imenik vlasnika čamaca, odnosno plutajućih objekata sadrži naziv i sedište odnosno ime, prezime i prebivalište vlasnika i registarski broj za identifikaciju čamca, odnosno plutajućeg objekta.

Član 157.

U upisniku ne sme ništa da se briše, dodaje ili menja, ili na drugi način učiniti nečitljivim.

Ispravka pogrešno upisanih podataka vrši se na taj način što se tekst koji se ispravljanjem menja precrtava tako da ostane čitljiv, a iznad ili ispod njega upisuje novi tekst.

Ispravka pogrešno upisanih podataka u upisniku izvršena na način iz stava 2. ovog člana mora da se overi potpisom registratora upisnika koji ispravku vrši sa naznačenjem datuma izvršene ispravke.

Ako ne postoji mogućnost da se ispravka grešaka izvrši na način iz stava 2. ovog člana, podaci iz tog uložka prenose se u novi uložak upisnika i na njemu označava uložak sa kojeg su podaci preneti. Na ulošku upisnika sa kojeg su preneti podaci povlači se kosa linija i naznačuje broj uložka upisnika na koji su podaci preneti.

Član 158.

Upis čamca, odnosno plutajućeg objekta vrši se na zahtev vlasnika čamca, odnosno plutajućeg objekta.

Zahtev za upis čamca, odnosno plutajućeg objekta u upisnik, za upis promena ili za brisanje čamca, odnosno plutajućeg objekta iz upisnika, vlasnik podnosi nadležnoj lučkoj kapetaniji.

Lučka kapetanija donosi rešenje o upisu čamca, odnosno plutajućeg objekta u upisnik čamaca i plutajućih objekata.

Rešenje o upisu iz stava 4. ovog člana sprovodi regulator upisnika u koji se čamac, odnosno plutajući objekat upisuje, a posle sprovedenog upisa u upisnik regulator u upisniku potpisuje da je sproveo upis.

Vlasnik čamca, odnosno plutajućeg objekta dužan je da prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji svaku promenu podataka koji se unose u upisnik u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

Za upise čamca ili plutajućeg objekta u upisnik podnosilac zahteva plaća republičku administrativnu taksu.

Prvi upis čamca ili plutajućeg objekta

Član 159.

Vlasnik uz zahtev za prvi upis čamca, odnosno plutajućeg objekta podnosi:

1) ispravu kojom se dokazuje pravo svojine na čamcu, odnosno plutajućem objektu (ugovor o gradnji; ugovor o kupoprodaji; ugovor o poklonu; rešenje o nasleđivanju; račun o kupovini; svedočanstvo o gradnji čamca ili plutajućeg objekta; druge isprave na osnovu kojih se po posebnim propisima može izvršiti upis prava svojine u javne knjige);

2) ispravu kojom se dokazuje pravo svojine na pogonskom uređaju, odnosno motoru (ugovor o kupoprodaji; ugovor o poklonu; rešenje o nasleđivanju; račun o kupovini; druge isprave na osnovu kojih se po posebnim propisima može izvršiti upis prava svojine u javne knjige);

3) carinsku deklaraciju za čamac, odnosno plutajući objekat i motor, odnosno pogonski uređaj ako su uvezeni iz druge države;

4) ispravu o izvršenom osnovnom pregledu;

5) ispravu o baždarenju za čamac, odnosno plutajući objekat;

6) tehničku dokumentaciju proizvođača, EU deklaraciju o usaglašenosti, CE oznaku, kao i drugu dokumentaciju potrebnu za stavljanje proizvoda na tržište koja je propisana posebnim propisom;

7) potvrdu o brisanju čamca, odnosno plutajućeg objekta iz stranog registra (za čamac, odnosno plutajući objekat koji su uvezeni iz druge države);

8) overeni prepis polise o zaključenom obaveznom osiguranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavezno osiguranje u saobraćaju;

9) dokaz o izmirenim poreskim obavezama koje se odnose na čamce, odnosno plutajuće objekte, u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi.

Isprave iz stava 1. tačka 6) ovog člana, podnose se samo za čamce koji su izgrađeni i stavljaju se na tržište, odnosno upisuju u upisnik čamaca nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Ako je podnet zahtev za prvi upis čamca, odnosno plutajućeg objekta, koji se koriste za sopstvene potrebe i koji su građeni pre stupanja na snagu ovog zakona, lučka kapetanija će pre vršenja osnovnog pregleda utvrditi da li čamac, odnosno plutajući objekat ispunjava zahteve propisane odredbama tehničkih pravila za čamce i plutajuće objekte kojima se uređuju postupci ocene usklađenosti projekta i gradnje čamca i plutajućeg objekta nakon izgradnje čamca ili plutajućeg objekta.

Ako je podnet zahtev za prvi upis čamca, odnosno plutajućeg objekta, koji se koriste u privredne svrhe i koji su građeni pre stupanja na snagu ovog zakona, Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu (u daljem tekstu: Uprava) će pre vršenja osnovnog pregleda utvrditi da li čamac, odnosno plutajući objekat ispunjava zahteve propisane odredbama tehničkih pravila za čamce i plutajuće objekte kojima se uređuju postupci ocene usklađenosti projekta i gradnje čamca i plutajućeg objekta nakon izgradnje čamca ili plutajućeg objekta.

Uz zahtev za upis podnose se originali ili overene fotokopije dokumenata iz stava 1. ovog člana.

Isprave iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana kojima se dokazuje pravo svojine na čamcu, odnosno plutajućem objektu i pogonskom uređaju, odnosno motoru, osim računa o kupovini, moraju biti overene od strane organa nadležnog za overu potpisa.

Član 160.

Vlasnik čamca građenog za sopstvene potrebe (samogradnja) nakon stupanja na snagu ovog zakona, ne može taj čamac da stavlja na tržište u roku od pet godina od dana izdavanja svedočanstvo o gradnji čamca ili plutajućih objekata građenog za sopstvene potrebe.

Svedočanstvo o gradnji čamca, odnosno plutajućeg objekta građenog za sopstvene potrebe izdaje nadležna lučka kapetanija, dok za čamce i plutajuće objekte koji su namenjeni za privredne svrhe svedočanstvo o gradnji čamca, odnosno plutajućeg objekta izdaje Uprava.

Svedočanstvo o gradnji čamca, odnosno plutajućeg objekta građenog za sopstvene potrebe izdaje se pod uslovom da vlasnik podnese nadležnoj lučkoj kapetaniji tehničku dokumentaciju kojom se potvrđuje da je čamac, odnosno plutajući objekat izgrađen u skladu sa tehničkim pravilima za čamce i plutajuće objekte u delu koji se odnosi na čamce i plutajuće objekte građene za sopstvene potrebe, kao i da je izvršen nadzor nad gradnjom od strane nadležne lučke kapetanije.

Svedočanstvo o gradnji čamca, odnosno plutajućeg objekta koji je namenjen za privredne svrhe izdaje se pod uslovom da vlasnik podnese Upravi tehničku dokumentaciju kojom se potvrđuje da je čamac, odnosno plutajući objekat izgrađen u skladu sa tehničkim pravilima za čamce i plutajuće objekte, kao i da je izvršen nadzor nad gradnjom od strane Uprave.

Ako vlasnik čamca građenog za sopstvene potrebe iz stava 1. ovog člana, stavlja čamac na tržište pre isteka roka iz stava 1. ovog člana, lučka kapetanija, odnosno Uprava izvršiće vanredni pregled čamca u cilju utvrđivanja usklađenosti tog čamca sa odredbama tehničkih pravila kojima se uređuju postupci ocene usklađenosti projekta i zahtevi u odnosu na gradnju čamca.

Uknjižba prenosa prava svojine na čamcu ili plutajućem objektu

Član 161.

Ako čamac, odnosno plutajući objekat promeni vlasnika, novi vlasnik dužan je da podnese nadležnoj lučkoj kapetaniji dokaz o pravu svojine na čamcu, odnosno plutajućem objektu u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

Ako u slučaju promene prava svojine na čamcu ili plutajućem objektu novi vlasnik ne postupi u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana, prethodni vlasnik čamca ili plutajućeg objekta ima pravo da podnese zahtev za brisanje čamca ili plutajućeg objekta iz upisnika.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, u postojeći uložak se upisuju podaci o novom vlasniku, dok čamac ili plutajući objekat zadržava postojeći registarski broj za identifikaciju.

Prenos upisa čamca

Član 162.

Ako vlasnik čamca, odnosno plutajućeg objekta promeni sedište, odnosno prebivalište, dužan je da, uz zahtev za upis u upisnik, podnese nadležnoj lučkoj kapetaniji rešenje o brisanju čamca, odnosno plutajućeg objekta iz upisnika u kome je do tada bio upisan.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, lučka kapetanija kod koje je čamac, odnosno plutajući objekat brisan iz upisnika, dostavlja nadležnoj lučkoj kapetaniji zbirku isprava za brisanje čamca, odnosno plutajući objekat.

Član 163.

U upisnik čamaca i plutajućih objekata ne može se upisati čamac i plutajući objekat upisan u registar strane države.

Upisnik je javna knjiga, a izvod iz tog upisnika ima snagu javne isprave.

Ministar propisuje obrazac upisnika čamaca i plutajućih objekata, kao i obrasce pomoćnih knjiga.

Brisanje čamca ili plutajućeg objekta iz upisnika

Član 164.

Lučka kapetanija će doneti rešenje o brisanju čamca ili plutajućeg objekta iz upisnika:

- 1) ako čamac ili plutajući objekat propadne ili se pretpostavlja da je propao, nestao ili bude uništen;
- 2) ako čamac ili plutajući objekat više ne ispunjava uslove iz člana 55. ovog zakona;
- 3) ako se čamac ili plutajući objekat trajno povuče iz plovidbe, odnosno upotrebe;
- 4) ako čamac postane pripadnost broda ili drugog plovila ili se prepravkom skрати na manje od dva i po metra dužine pod uslovom da nema sopstveni pogonski uređaj;
- 5) ako protekne više od 30 dana od dana isteka registracije čamca ili plutajućeg objekta.

Smatra se da je čamac, odnosno plutajući objekat propao ili nestao ako je od prijema poslednje vesti o njima proteklo više od tri meseca. U tom slučaju smatra se da je čamac, odnosno plutajući objekat propao ili nestao narednog dana od dana prijema poslednje vesti o njemu.

Vlasnik čamca, odnosno plutajućeg objekta dužan je da u roku 15 dana od dana nastanka okolnosti navedene u stavu 1. tač. 1) do 4) ovog člana, podnese zahtev lučkoj kapetaniji za brisanje čamca odnosno plutajućeg objekta iz upisnika čamaca i plutajućih objekata.

Član 165.

Prilikom brisanja čamca ili plutajućeg objekta iz upisnika, lučka kapetanija će poništiti plovidbenu, odnosno plutajuću dozvolu.

Ako plovidbena, odnosno plutajuća dozvola nije priložena uz zahtev za brisanje zato što je ista izgubljena ili na drugi način nestala, podnosilac zahteva je

dužan da oglasi u javnim glasilima da plovidbena dozvola, odnosno plutajuća dozvola više ne važi, kao i da dokaz o tome priloži uz zahtev za brisanje.

Ponovni upis čamca ili plutajućeg objekta

Član 166.

Ako se čamac ili plutajući objekat koji je bio brisan iz upisnika čamaca ili plutajućih objekata zbog toga što je propao ili se pretpostavljalo da je propao ili zbog toga što je trajno povučen iz plovidbe ili ako je iz drugih razloga brisan iz upisnika, ponovo upisuje u upisnik čamaca ili plutajućih objekata, nadležna lučka kapetanija će doneti rešenje o ponovnom upisu čamca ili plutajućeg objekta sa svim onim podacima i upisanim pravima iz upisnika sa kojima je ranije bio upisan, a koji su važili u času brisanja i o tome obavestiti vlasnika i sva ostala lica u čiju korist je bilo upisano neko pravo na čamcu ili plutajućem objektu.

Vlasnik čamca građenog za sopstvene potrebe koji je po ranijim propisima upisan u upisnik čamaca po osnovu izjave o samogradnji, zadržava pravo da u pogledu pravnog osnova za ponovni upis čamca ponovo bude upisan, ako prilikom podnošenja zahteva za produženje registracije, odnosno ponovni upis čamca nakon stupanja na snagu ovog zakona, podnese lučkoj kapetaniji odgovarajuću tehničku dokumentaciju kojom se potvrđuje da ispunjava zahteve propisane odredbama tehničkih pravila za čamce kojima se uređuju postupci ocene usklađenosti projekta i gradnje čamca nakon izgradnje čamca.

IV. PRAVNI LEKOVI

Član 167.

Protiv rešenja organa koji vodi upisnik o predlogu, odnosno prijavi za upis u odgovarajući upisnik plovila dopuštena je žalba.

Protiv rešenja koje u prvom stepenu donosi lučka kapetanija žalba se podnosi ministru dok se protiv rešenja koje u prvom stepenu donosi ministarstvo žalba podnosi Vladi, i to jedan primerak za taj organ i po jedan za stranke koje učestvuju u postupku.

Stranke mogu u žalbi izneti nove činjenice i nove dokaze pri čemu su dužne da obrazlože zbog čega ih nisu izneli u toku prvostepenog postupka.

Žalba ne odlaže sprovođenje upisa, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 168.

Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja u Republici Srbiji, a 30 dana od dana dostavljanja rešenja u inostranstvu.

Stranka se može odreći prava na žalbu sve do dostavljanja rešenja o žalbi. Odustanak od žalbe stranka može dati u pismenom obliku i usmeno na zapisnik pred organom koji je doneo rešenje protiv koga je izjavljena žalba i ne može se kasnije opozvati.

Do konačnosti rešenja donetog u prvom stepenu neće se odlučivati po novom zahtevu za upis za isti brod.

Zabeležba radi činjenja vidljivim da rešenje o upisu nije konačno briše se po službenoj dužnosti danom konačnosti tog rešenja.

Član 169.

Ako je žalba podneta protiv rešenja kojima se dozvoljava uknjižba ili predbeležba ili prvi upis broda u upisnik brodova, organ koji vodi upisnik će odrediti zabeležbu žalbe u odgovarajući upisnik brodova.

Ako žalba bude odbijena organ koji vodi upisnik će odrediti brisanje zabeležbe.

Zabeležbu i brisanje zabeležbe iz st. 1. i 2. ovog člana organ koji vodi upisnik će odrediti po službenoj dužnosti.

Ako je žalba podneta protiv rešenja organa koji vodi upisnik o zahtevu za prvi upis broda u upisnik brodova organ koji vodi upisnik dužan je da postupi po odredbama člana 82. stav 3. ovog zakona.

Član 170.

Ako drugostepeni organ odbija žalbu protiv rešenja kojim je predlog za upis odbijen, organ koji vodi upisnik će po službenoj dužnosti odrediti da se briše zabeležba tog rešenja u upisniku i o tome će obavestiti stranke.

Član 171.

Ako drugostepeni organ preinači rešenje organa koji vodi upisnik i usvoji jedan od predloga iz člana 92. ovog zakona koji je organ koji vodi upisnik odbio, dozvoljeni upis izvršiće se u upisnik brodova. U tom slučaju smatra se da je upis izvršen u trenutku kad je predlog za upis bio podnesen.

Član 172.

Ako drugostepeni organ preinači rešenje organa koji vodi upisnik kojim se dozvoljava brisanje upisa i predlog za brisanje upisa odbije uspostaviće se brisana uknjižba, odnosno predbeležba.

Ako drugostepeni organ preinači rešenje organa koji vodi upisnik kojim je usvojen neki od predloga iz člana 92. ovog zakona, pa taj predlog odbije, izvršena uknjižba ili predbeležba, brisaće se.

Član 173.

Konačno rešenje drugostepenog organa kojim se određuje upis u upisnik brodova dostaviće se nadležnom organu koji vodi upisnik brodova radi izvršenja upisa, kao i radi dostavljanja licima navedenim u tom rešenju.

Član 174.

Protiv rešenja drugostepenog organa u postupku upisa može da se pokrene upravni spor.

Deo peti

NADZOR

Član 175.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje državna pripadnost, identifikacija i upis plovila vrši ministarstvo.

Član 176.

Inspekcijski nadzor vrši ministarstvo preko inspektora bezbednosti plovidbe (u daljem tekstu: inspektor).

Poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem odredaba ovog zakona nad pomorskim brodovima u lukama obalnih država može obavljati i stručno lice na osnovu posebnog ovlašćenja ministra, u skladu sa zakonom kojim se uređuje pomorska plovidba.

Inspektor mora da ima službenu legitimaciju.

Član 177.

U vršenju nadzora inspektor izdaje naređenja i izriče zabrane pismenim rešenjem.

Protiv rešenja inspektora može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Ministar rešava u drugom stepenu po žalbi protiv rešenja inspektora.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima prava, dužnosti i ovlašćenja u skladu sa zakonom koji uređuje inspekcijski nadzor i ovim zakonom.

Član 178.

Poslovi nadzora nad sprovođenjem odredaba ovog zakona obuhvataju vršenje nadzora nad:

- 1) ispravama brodova i drugih plovila kojima se potvrđuje državna pripadnost plovila;
- 2) brodovima i drugim plovilima u pogledu identifikacijskih oznaka.

Član 179.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor u pogledu državne pripadnosti plovila proverava:

- 1) da li brod unutrašnje plovidbe ima važeće brodsko svedočanstvo, odnosno da li ispunjava uslove za sticanje statusa rajnskog plovila iz člana 42. ovog zakona, odnosno da li pomorski brod ima važeći upisni list ili svedočanstvo o privremenom upisu pomorskog broda, odnosno da li brod ima privremeni plovidbeni list;
- 2) da li plovilo vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije na način propisan ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje način vijenja zastave Republike Srbije.

Član 180.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor u pogledu identifikacijskih oznaka plovila proverava:

- 1) da li brod ima ime ili oznaku, ENI broj za brodove unutrašnje plovidbe, IMO broj za pomorske brodove, pozivni znak, istaknutu luku upisa, kao i druge oznake za identifikaciju brodova propisane odgovarajućim tehničkim pravilima za brodove;
- 2) da li jahta ima ime i pozivni znak;
- 3) da li čamac i plutajući objekat imaju registarski broj za identifikaciju, kao i da li čamac koji ima radio uređaj ima pozivni znak;

- 4) da li su ime ili oznaka istaknuti na propisan način.

Član 181.

U obavljanju inspeksijskog nadzora inspektor proverava da li pomorski putnički brodovi i pomorski teretni brodovi od 500 VT i više imaju registar trajnog zapisa.

Član 182.

Ako u vršenju inspeksijskog nadzora inspektor utvrdi da brod unutrašnje plovidbe nema važeće brodsko svedočanstvo ili da više ne ispunjava uslove za sticanje statusa rajnskog plovila iz člana 42. ovog zakona, odnosno da pomorski brod nema upisni list ili svedočanstvo o privremenom upisu pomorskog broda, ili da plovilo ne vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije na način propisan ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, narediće brodaru, odnosno vlasniku plovila da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku inspektor će zabraniti plovilu dalju plovidbu dok se navedeni nedostaci ne otklone.

Član 183.

Ako u vršenju inspeksijskog nadzora inspektor utvrdi da plovilo nema odgovarajuće identifikacijske oznake propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, narediće vlasniku plovila da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku inspektor će zabraniti plovilu dalju plovidbu dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzeće mu ispravu kojom se potvrđuje državna pripadnost.

Član 184.

Ako u vršenju inspeksijskog nadzora inspektor utvrdi da pomorski brod nema registar trajnog zapisa o brodu, narediće vlasniku broda, odnosno kompaniji da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku inspektor će zabraniti pomorskom brodu dalju plovidbu dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzeće mu upisni list.

Deo šesti

PREKRŠAJI

Član 185.

Novčanom kaznom od 100.000,00 do 300.000,00 kazniće se za prekršaj, privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

- 1) plovilo koje je steklo srpsku državnu pripadnost ne vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije (član 6. stav 1);
- 2) pomorski brod tokom trajanja privremenog upisa ne vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije (član 6. stav 2);
- 3) brod unutrašnje plovidbe sa sopstvenim pogonom nema ime, i ne nosi luku upisa ili ako brod unutrašnje plovidbe bez sopstvenog pogona i tehnički plovni objekt unutrašnje plovidbe nema oznaku (član 8. st. 1. i 2);

4) plovila iz člana 8. st. 1. i 2. ovog zakona ne nose druge oznake za identifikaciju određene tehničkim pravilima za brodove unutrašnje plovidbe (član 8. stav 4);

5) brod unutrašnje plovidbe nema ENI broj (član 9. stav 1);

6) pomorski brod koji je upisan u jedan od domaćih upisnika pomorskih brodova nema ime, a ribarski brod nema oznaku (član 10. stav 1);

7) pomorski tehnički plovni objekt i nepokretna platforma upisan u domaći upisnik pomorskih brodova ili kojima je izdat privremeni plovidbeni list nema oznake (član 10. stav 2);

8) jahta upisana u domaći upisnik nema ime, oznaku i IMO broj (član 11. st. 1. i 3);

9) čamac i plutajući objekat nemaju registarski broj za identifikaciju (član 11. stav 4);

10) ime broda unutrašnje plovidbe sa sopstvenim pogonom, pomorskog broda i jahti nije istaknuto na propisani način (član 12. stav 1);

11) oznaka broda unutrašnje plovidbe bez sopstvenog pogona, tehničkog plovnog objekta, kao i nepokretne platforme nije istaknuta na propisani način (član 12. stav 2);

12) registarski broj za identifikaciju čamca ili plutajućeg objekta nije istaknut na propisani način (član 12. stav 3);

13) plovila unutrašnje plovidbe koja imaju radio uređaj nemaju pozivni znak (član 13. stav 1);

14) pomorska plovila koja imaju radio uređaj nemaju pozivni znak, odnosno MMSI broj (član 13. stav 2);

15) brod, odnosno jahta ne nosi luku upisa (član 14. stav 1);

16) u roku od 30 dana od dana nastanka ili promene podataka ne podnese organu koji vodi upisnik predlog za upis promene podataka (član 24. stav 5);

17) na pomorskom brodu nema original registra trajnog zapisa o brodu (član 28. stav 2);

18) ne prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji svaku promenu podataka koji se unose u upisnik (član 158. stav 5);

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu novčano kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 dinara.

Član 186.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik plovila ili lice koje ga zamenjuje ako:

1) plovilo koje je steklo srpsku državnu pripadnost ne vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije (član 6. st. 1. i 6);

2) brod ne vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije od izlaska do zalaska sunca (član 6. stav 4);

3) na brodu nije istaknut nakit u državne praznik kad to odredi nadležni organ (član 6. stav 5).

Član 187.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 80.000,00 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) na plovilu nema istaknuto ime ili oznaku (član 12. st. 1. i 2);
- 2) ako na čamcu, odnosno plutajućem objektu nema istaknut registarski broj za identifikaciju (član 12. stav 3);
- 3) ne prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji svaku promenu podataka koji se unose u upisnik (član 158. stav 5).

Organ za vođenje prekršajnog postupka

Član 188.

Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim zakonom u prvom stepenu vodi Komisija za prekršaje u plovidbi ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja iz člana 279. Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama („Službeni glasnik RS”, broj 73/10).

Deo sedmi

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 189.

Na postupke upisa koji su započeti, a nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, primenjivaće se propisi po kojima su započeti.

Vlasnici čamaca i plutajućih objekata koji su upisani u upisnike koje vode nadležne lučke kapetanije na osnovu odredbe člana 413. stav 2. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi („Službeni list SRJ”, br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00 i „Službeni glasnik RS”, br. 85/05–dr. zakon, 101/05–dr. zakon, 73/10- dr zakon i 87/11-dr. zakon) dužni su da te čamce i plutajuće objekte upišu u upisnike lučkih kapetanija prema svom sedištu, odnosno prebivalištu, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Notifikacije

Član 190.

Ministarstvo će u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona obavestiti Evropsku komisiju i Centralnu komisiju za plovidbu Rajnom o lučkim kapetanijama nadležnim za izdavanje isprave kojom se potvrđuje da brod unutrašnje plovidbe pripada rajnskoj plovidbi, zajedno sa propisom kojim se uređuju tehnički zahtevi za brodove unutrašnje plovidbe iz člana 42. stav 2. ovog zakona.

Rokovi za donošenje podzakonskih akata

Član 191.

Vlada će u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonski akt iz člana 40. stav 3. ovog zakona.

Ministar će roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 7. stav 3, člana 13. stav 8, člana 16. stav 3, člana 20. stav 4. i člana 163. stav 3. ovog zakona.

Prestanak važenja ranijih propisa

Član 192.

Propisi doneti na osnovu Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, a koji se odnose na državnu pripadnost plovila, identifikaciju, vrste i sadržine upisnika plovila, uslova i postupaka upisa plovila primenjuju se do donošenja podzakonskih propisa u skladu sa ovim zakonom.

Propisi iz stava 1. ovog člana primenjuju se ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 193.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 202. do 223, čl. 231. i 232, čl. 275. do 279, čl. 294. do 345, član 349, čl. 351. do 361, čl. 364. i 365, čl. 374. do 387, čl. 398. do 417. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi („Službeni list SRJ”, br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00 i „Službeni glasnik RS”, br. 85/05–dr. zakon, 101/05–dr. zakon, 73/10- dr zakon i 87/11-dr. zakon).

Stupanje na snagu ovog zakona

Član 194.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o državnoj pripadnosti i upisu plovila sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 13. Ustava Republike Srbije prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje režim i bezbednost u svim vrstama saobraćaja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi („Službeni list SRJ”, br. 12/98, 44/99, 74/99, 73/00 i „Službeni glasnik RS”, br. 85/05 – dr. zakon i 101/05 – dr. zakon) uređena je materija koja je bila u nadležnosti bivše Savezne Republike Jugoslavije, u daljem tekstu: SRJ), a odnosi se na bezbednost plovidbe na moru i unutrašnjim vodama SRJ, plovne puteve na obalnom moru i na unutrašnjim vodama SRJ, državnu pripadnost, identifikaciju i upis broda, inspekcijски nadzor, osnove svojinsko-pravnih odnosa u pogledu brodova, brodara, obligacionopravne odnose koji se odnose na brodove, plovidbene nezgode, postupak izvršenja i obezbeđenja na brodovima, te merodavno pravo i nadležnost sudova u SRJ za sporove sa elementom inostranosti.

Zakonom o unutrašnjoj plovidbi („Službeni glasnik SRS“, broj 54/90 i „Službeni glasnik RS”, br. 53/93 – dr. zakon, 67/93 – dr. zakon, 48/94- dr. zakon i 101/05 – dr. zakon) uređena je materija koja je u nadležnosti Republike Srbije, a ista se odnosi na unutrašnji plovidbeni prevoz, bezbednost plovidbe, uslove i način korišćenja, održavanja i zaštite unutrašnjih plovniх puteva, pristaništa, zimovnika i sidrišta, čamce i ploveća postrojenja, postupanja u slučaju plovidbenog udesa i inspekcijски nadzor.

Ustavnim zakonom za sprovođenje Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj 98/06) predviđena je obaveza usklađivanja zakona sa Ustavom Republike Srbije.

Nakon raspada bivše države i preuzimanja nadležnosti iz oblasti vodnog saobraćaja od strane Republike Srbije nesumljivo se javlja potreba za uređenjem materije u oblasti plovidbe u skladu sa nastalom situacijom i sa potrebama Republike Srbije u ovoj oblasti.

Imajući u vidu kompleksnost i obim materije plovidbenog prava, kao i dosadašnji način uređivanja, dosadašnja pravna tehnika usvajanja kodeksa u oblasti plovidbenog prava zamenjena je novom nomotehnikom koja podrazumeva razdvajanje materije unutrašnje i pomorske plovidbe, kao i razdvajanje materije na javnopravni i privatnopravni deo.

Zakonom o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama („Službeni glasnik RS”, broj 73/10) uređeni su uslovi i način za bezbednu plovidbu na unutrašnjim vodama Republike Srbije, vodni putevi i plovidba, plovila unutrašnje plovidbe i njihova sposobnost za plovidbu, posada, traganje i spasavanje, luke i pristaništa, nadzor i druga pitanja koja se odnose na plovidbu unutrašnjim vodama i istim je stavljen van snage Zakon o unutrašnjoj plovidbi, osim odredaba kojima je uređen prevoz u unutrašnjoj plovidbi, kao i pojedine odredbe Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi.

Zakonom o pomorskoj plovidbi uređeni su uslovi i način za bezbednu plovidbu na moru pomorskih brodova koji viju zastavu Republike Srbije i drugih plovila, njihova sposobnost za plovidbu, posada, zaštita mora od zagađenja sa brodova, nadzor i druga pitanja iz oblasti pomorskog javnog prava.

Ostala materija koja je uređena Zakonom o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi i Zakonom o unutrašnjoj plovidbi a pripada ili pravnoj oblasti privatnog prava (stvarnopravni i obligacionopravni odnosi, prevoz, uslovi za sticanje odobrenja za obavljanje poslova vozara, odgovornost brodovlasnika i vozara, zajednička i partikularne havarije i sl.) ili je čine norme kojima se uređuje postupak upisa i državne pripadnosti plovila, koje se po svojoj pravnoj prirodi nalaze između privatnog i javnog prava, zahteva uređenje posebnim zakonima koji će sadržati zajednička rešenja za unutrašnju i pomorsku plovidbu.

Ono što se ističe kao prvi i najznačajniji razlog za donošenje Predloga zakona o državnoj pripadnosti i upisu plovila (u daljem tekstu: Predlog zakona) ogleda se, pre svega u pojednostavljenju postupka upisa plovila ukidanjem uloge sudova u samom postupku upisa, što je u skladu sa zahtevima reforme uloge i zadataka pravosuđa. Takođe, Predlogom zakona uvode se novine u smislu otvaranja novog upisnika za pomorske brodove tzv. međunarodnog upisnika pomorskih brodova, kao i mogućnost privremenog upisa ili ispisa pomorskog broda u međunarodni upisnik pomorskih brodova po osnovu tzv. bareboat čartera. Na ovaj način, u domaće zakonodavstvo unose se zakonska rešenja razvijenih država koje, između ostalog i na taj način pomažu domaćim privredama da uzmu što aktivnije učešće u međunarodnoj pomorskoj privredi, koja ima višestruki značaj po nacionalnu ekonomiju svih država pa i onih bez pomorske obale. Takođe, ovim Predlogom zakona vrši se usaglašavanje domaćeg zakonodavstva sa relevantnim sekundarnim izvorima komunitarnog prava, kao i međunarodnim konvencijama usvojenim pod okriljem Organizacije Ujedinjenih nacija.

Prilikom rada na Predlogu zakona uzete su u obzir odredbe Konvencije Ujedinjenih nacija o uslovima za upis brodova, usvojena 1986. godine, kao i Međunarodne konvencije o pomorskim privilegijama i hipotekama, usvojena 1993. godine pod okriljem Međunarodne pomorske organizacije, a koju je Narodna Skupština potvrdila 2011. godine.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uvodne odredbe Predloga zakona

U uvodnim odredbama, pored predmeta uređenja Predloga zakona, na šta je ukazano u razlozima za donošenje zakona, u članu 3. Predloga zakona date su definicije upotrebljene u Predlogu zakona.

Odredbe o državnoj pripadnosti plovila

Drugi deo Predloga zakona sadrži odredbe kojima se uređuje državna pripadnost i identifikacija plovila.

Shodno odredbama Barcelonske deklaracije o priznavanju prava na zastavu zemljama bez morske obale iz 1921. godine (u daljem tekstu: Barselonska deklaracija), usvojene pod okriljem Lige Naroda, zatim člana 4. Ženevske konvencije o otvorenom moru, kao i člana 90. Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora, državama bez morske obale priznaje se pravo da imaju pomorske brodove pod svojom zastavom, odnosno da im dodele svoju državnu pripadnost. Osnovni zahtevi u odnosu na sticanje državne pripadnosti Republike Srbije uređeni su čl. 3. do 6. Predloga zakona.

Odredbe o identifikaciji plovila

Odredbama čl. 8. do 14. Predloga zakona propisuju se elementi identifikacije plovila na način što se materija u pitanju uređuje posebno za brodove unutrašnje plovidbe, pomorske brodove, jahte, čamce i plutajuće objekte. Posebno se uređuje

način isticanja imena i oznaka, kao i pitanje luke upisa. Barselonskom deklaracijom uvedena je praksa da države bez morske obale određuju jedno specifično mesto na svojoj teritoriji koja će se smatrati kao luka upisa. S tim u vezi, po ugledu na Bazel kao luku upisa pomorskih brodova pod Švajcarskom zastavom, zatim Luksemburg kao luku upisa pomorskih brodova pod zastavom Velikog Vojvodstva Luksemburga ili Bratislave kao luke upisa pomorskih brodova pod zastavom Republike Slovačke, Predlogom zakona Beograd je određen kao luka upisa za pomorske brodove pod zastavom Republike Srbije.

Odredbama čl. 15. i 16. Predloga zakona uređuje se materija IMO jedinstvenog identifikacionog broja kompanije i registrovanog vlasnika pomorskog broda, čime se u domaće zakonodavstvo unose odredbe Rezolucije 160 MSC.160(78) Međunarodne pomorske organizacije - Komiteta za pomorsku bezbednost.

Upisnici plovila

Treći deo Predloga zakona uređuje materiju upisnika plovila, i to: vrste upisnika, oblik i sadržina upisnika, nadležnost organa za vođenje upisnika, pravo uvida u upisnike, taksu za upis, tehničke zahteve za upis plovila, kao i odredbe kojima se uređuje brodovi koji mogu da budu upisani u jedan od domaćih upisnika.

Članom 17. Predloga zakona imenuju se vrste upisnika plovila.

Čl. 19. do 36. Predloga zakona sadrže zajedničke odredbe kojima se uređuje oblik u kome se vode upisnici plovila, kao i sadržina upisnika brodova i jahti, pomoćnih knjiga koje se vode uz upisnike brodova i upisnike plovila u gradnji, dok je čl. 28. do 36. Predloga zakona uređeno pitanje Registra statusnih promena koji se vode za pomorske brodove u skladu sa odredbama Međunarodnog pravilnika upravljanja za bezbedan rad brodova i sprečavanje zagađenja (u daljem tekstu: ISM Pravilnik). Članom 37. Predloga zakona uređena je nadležnost organa za upis plovila na način što je za upis brodova unutrašnje plovidbe u upisnik brodova unutrašnje plovidbe, upis jahti unutrašnje plovidbe u upisnik jahti unutrašnje plovidbe, kao i upis čamaca unutrašnje plovidbe i plutajućih objekata u upisnike čamaca unutrašnje plovidbe i plutajućih objekata utvrđena nadležnost mesno nadležne lučke kapetanije. Upis pomorskih brodova u Nacionalni upisnik pomorskih brodova, pomorskih jahti u upisnik pomorskih jahti i pomorskih čamaca u upisnik pomorskih čamaca u nadležnosti je Lučke kapetanije Beograd, dok je upis pomorskih brodova u Međunarodni upisnik pomorskih brodova u nadležnosti ministarstva.

Upis brodova unutrašnje plovidbe

Čl. 41. i 42. Predloga zakona uređuju Upisnik brodova unutrašnje plovidbe. Članom 41. Predloga zakona uređeno je da se u Upisnik brodova unutrašnje plovidbe može upisati: brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice koje je domaći državljanin sa prebivalištem u Republici Srbiji; brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u državi članici Evropske unije ili državi ugovornici Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru, kao i Švajcarskoj konfederaciji (u daljem tekstu: Evropska unija i EEZ), odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEZ, ako je brodar tog broda pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji ili državljanin Republike Srbije koji ima prebivalište u Republici Srbiji; brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik strano pravno lice sa sedištem izvan Republike Srbije ili izvan države članice Evropske unije i EEZ ili fizičko lice sa prebivalištem izvan Republike Srbije ili izvan države članice Evropske unije i EEZ, ako je brodar tog broda domaće pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji ili državljanin Republike Srbije koji ima prebivalište u Republici Srbiji, kao i brod unutrašnje plovidbe koji se nalazi u susvojini, ako je najmanje 51 posto suvlasničkih udela na brodu u vlasništvu pravnih lica sa sedištem

u Republici Srbiji, odnosno fizička lica koji su domaći državljani sa prebivalištem u Republici Srbiji.

Članom 42. Predloga zakona propisano je da u Upisnik brodova unutrašnje plovidbe može da bude upisan brod unutrašnje plovidbe čiji je vlasnik i brodar pravno lice osnovano prema propisima i sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEZ, odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEZ koji ima prebivalište u državi članici Evropske unije i EEZ, pod uslovom da je brod unutrašnje plovidbe pod kontrolom ogranka tog pravnog lica, registrovanog u Republici Srbiji, preko koga pravno lice obavlja delatnost u Republici Srbiji. Stavom 2. predmetnog člana dalje je propisano da brod unutrašnje plovidbe koji ispunjava uslove iz člana 42. stav 1. Predloga zakona, kao i tehničke zahteve propisane propisom kojim se uređuju tehnički zahtevi za brodove unutrašnje plovidbe koji je usklađen sa tehničkim zahtevima za brodove unutrašnje plovidbe koji se primenjuju u državama članicama Evropske unije, stiče status rajnskog plovila koje se upisuje u brodsko svedočanstvo i svedočanstvo o sposobnosti broda za plovību. Takođe, tom brodu unutrašnje plovidbe izdaje se isprava kojom se potvrđuje status rajnskog plovila, u skladu sa Konvencijom o plovību rekam Rajnom, sa naknadnim izmenama i dopunama. Na ovaj način, u domaće zakonodavstvo unose se odredbe Uredbe 2919/85/EEZ kojom se propisuju uslovi za pristupanje sporazumima u skladu sa izmenjenom i dopunjenom Konvencijom o plovību rekam Rajnom brodova koji pripadaju rajnskoj plovību.

Upis pomorskih brodova

Odredbama člana 43. Predloga zakona uređuje se materija upisa pomorskih brodova u Nacionalni upisnik pomorskih brodova, u koji se upisuju: pomorski brod čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice koje je domaći državljanin sa prebivalištem u Republici Srbiji; pomorski brod čiji je vlasnik pravno lice sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEZ, odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEZ, ako je kompanija tog broda pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji ili domaći državljanin koji ima prebivalište u Republici Srbiji, pod uslovom da se sa zahtevom domaće kompanije ili brodara za upis tog broda u upisnik brodova saglasi njegov vlasnik; pomorski brod čiji je vlasnik i kompanija pravno lice osnovano prema propisima i sa sedištem u državi članici Evropske unije i EEZ, odnosno fizičko lice državljanin države članice Evropske unije i EEZ koje ima prebivalište u državi članici Evropske unije i EEZ, pod uslovom da je pomorski brod pod kontrolom ogranka tog stranog pravnog lica, registrovanog u Republici Srbiji, preko koga pravno lice obavlja delatnost u Republici Srbiji; pomorski brod koji se nalazi u susvojini, ako je najmanje 51 posto suvlasničkih udela, odnosno karata na pomorskom brodu u vlasništvu pravnih lica sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno fizičkih lica koji su domaći državljani sa prebivalištem u Republici Srbiji.

Odredbama čl. 44. do 46. Predloga zakona uređuje se materija upisa pomorskih brodova u Međunarodni upisnik pomorskih brodova. S tim u vezi, izvršena je podela na trajni i privremeni upis u Međunarodni upisnik pomorskih brodova.

Trajni upis pomorskih brodova u Međunarodni upisnik pomorskih brodova predviđen je pod istim uslovima koji važe za upis u Nacionalni upisnik pomorskih brodova, s tim da na pomorskim brodovima upisanim u Nacionalni upisnik pomorskih brodova najmanje 50 posto članova posade moraju da budu domaći državljani ili državljani jedne od države članice Evropske unije i EEZ dok posadu pomorskih brodova upisanih u Međunarodni upisnik pomorskih brodova čine lica bez obzira na njihovo državljanstvo, koji ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje pomorska plovība za sticanje odgovarajućih ovlašćenja o osposobljenosti pomoraca za rad na pomorskom brodu koji vije zastavu Republike Srbije.

S druge strane, kako bi se omogućilo domaćim privrednim društvima da pod finansijski povoljnijim uslovima, odnosno uzimanjem pomorskih brodova pod zakup a ne kupovinom istih, uzmu učešće u svetskoj pomorskoj privredi i time značajno doprinesu plasmanu domaćih proizvoda na udaljena tržišta, Predlogom zakona uvodi se kategorija privremenog upisa, koji se ostavljuje uzimanjem broda pod tzv. bareboat čarter, odnosno dugoročni zakup bez posade i osiguranja broda i upisivanjem tog pomorskog broda u poseban list Međunarodnog upisnika pomorskih brodova. Predmetnim upisom pomorski brod dolazi pod srpsku zastavu, plaća taksu za upis pomorskog broda koja je prihod budžeta zajedno sa svim drugim porezima i doprinosima koje bareboat čarterer plaća.

Nadalje, članom 53. Predloga zakona propisano da se kolektivni ugovor kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa (u daljem tekstu: kolektivni ugovor), zaključen između poslodavca, odnosno udruženja poslodavaca i domaćeg reprezentativnog sindikata pomoraca, primenjuje samo na pomorce koji su domaći državljani koji imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije, kao i na pomorce koji su državljani jedne od država članica Evropske unije ili druge države koji u skladu sa međunarodnim sporazumima čija je Republika Srbija strana ugovornica uživaju ista prava (u daljem tekstu: domaći pomorci), obaveze i odgovornosti kao i domaći državljani. Ako kolektivni ugovor nije zaključen, prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa pomoraca uređuju se pojedinačnim ugovorom o radu, čije odredbe moraju da budu u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje pomorska plovidba u delu kojim se uređuju zarada i druga prava po osnovu rada pomoraca i zakona kojim se uređuje oblast rada, dok se na prava, obaveze i odgovornosti domaćih pomoraca po osnovu socijalnog i zdravstvenog osiguranja primenjuju odredbe zakona kojima se uređuju obavezno socijalno i zdravstveno osiguranje i finansiranje obaveznog socijalnog i zdravstvenog osiguranja.

Istim članom propisano je da se kolektivni ugovor zaključen između domaćeg poslodavca, odnosno udruženja poslodavaca i stranog sindikata pomoraca, kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa članova posade koji rade na pomorskim brodovima upisanim u Međunarodni upisnik pomorskih brodova, primenjuje samo na pomorce koji su državljani države u kojoj je taj sindikat osnovan i koji su članovi tog sindikata. Ako kolektivni ugovor nije zaključen, prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa pomoraca koji nisu državljani Republike Srbije ili državljani jedne od država članice Evropske unije i EEZ, uređuju se pojedinačnim ugovorom o radu čije odredbe ne smeju da bude u suprotnosti sa odredbama Međunarodne konvencije o radu pomoraca i drugih međunarodnih konvencija usvojenih od strane Međunarodne organizacije rada čija je Republika Srbija strana ugovornica. Takođe, zarada stranih pomoraca ne može da bude manja od iznosa zarade koja je utvrđena standardnim ITF ugovorom, dok je poslodavac, takođe, dužan da osigura strane pomorce za slučaj smrti i privremene nesposobnosti za rad usled bolesti ili povrede na radu, koji su nastali kao posledica subjektivne ili objektivne odgovornosti poslodavca, čiji iznos ne može da bude manji od iznosa koji je utvrđena standardnim ITF ugovorom.

Ovde je potrebno istaći da se odlukama C-72/91 i C-73/91 Evropskog suda pravde, navedene odredbe kojima se uređuje sastav posade pomorskih brodova upisanih u Nacionalni, odnosno Međunarodni upisnik pomorskih brodova i njihova prava po osnovu rada, a koja su inače sastavni deo zakonskih rešenja mnogih država članica Evropske unije, ne predstavljaju oblik nedozvoljene državne pomoći u smislu člana 92. stav 1. Ugovora o evropskoj ekonomskoj uniji i člana 117. Lisabonskog ugovora.

Odredbama čl. 55. i 56. Predloga zakona uređuje se materija upisa jahti, čamaca ili plutajućih objekata, kao i brodova, odnosno jahti u gradnji.

Odredbe o postupku upisa

Četvrti deo Predloga zakona sadrži zajedničke odredbe kojima se uređuje postupak za upis i brisanje brodova u upisnik brodova, kao i odredbe kojima se uređuje postupak za upis i brisanje čamaca i plutajućih objekata, te odredbe o pravnim lekovima.

Odredbama čl. od 57. do 145. Predloga zakona uređuje se nadležnost za donošenje rešenja, prava koja se upisuju u upisnik, vrste upisa, prijave i predlozi, kao i postupak upisa.

Najznačajnija izmena u delu Predloga zakona kojim se uređuje postupak upisa u odnosu na odredbe Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi kojima se uređivalo sprovođenje upisa brodova, ogleda se u ukidanju uloge suda u sprovođenju postupka upisa, te prenošenju ukupne nadležnosti u tom domenu na lučke kapetanije, odnosno ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja kada se radi o sprovođenju upisa u Međunarodni upisnik pomorskih brodova. Postupak upisa u upisnik brodova je sui generis postupak koji ima osnovna obeležja postupka upisa u zemljišne knjige i klasičnog upravnog postupka, zbog čega Predlog zakona detaljno uređuje sprovođenje upisa, uz odredbu iz člana 75. Predloga zakona kojom je uređeno da se u postupku upisivanja u upisnik brodova, koji sprovodi organ koji vodi upisnik brodova, na pitanja koja nisu uređena Predlogom zakona shodno primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Članom 83. Predloga zakona uređeno je pitanje prenosa upisa broda unutrašnje plovidbe iz upisnika jedne lučke kapetanije u upisnik druge lučke kapetanije. S tim u vezi, propisano je da stranka podnosi predlog za prenos upisa broda unutrašnje plovidbe, zajedno sa svim ispravama kojima se dokazuje da postoje pretpostavke za prenos upisa broda, lučkoj kapetaniji u čiji upisnik je brod upisan. Na osnovu navedenog predloga ta lučka kapetanija unosi u upisnik predbeležbu traženja prenosa, na osnovu koje donosi rešenje kojim dozvoljava prenos upisa broda unutrašnje plovidbe u drugi upisnik brodova unutrašnje plovidbe. Nakon toga, rešenje o prenosu upisa dostavlja se lučkoj kapetaniji u čiji upisnik brod treba da se upiše, koja donosi rešenje o prenosu upisa broda i kopiju tog rešenja dostavlja lučkoj kapetaniji iz čijeg upisnika se brod ispisuje. Na osnovu navedene kopije rešenja lučka kapetanija sprovodi upis brisanja broda iz svog upisnika i lučkoj kapetaniji u čiji se upisnik brod unutrašnje plovidbe upisuje dostavlja zbirku isprava koja se odnosi na taj brod. Ukoliko lučka kapetaniji u čiji upisnik treba da se izvrši prenos upisa broda odbije prenos upisa, rešenje o odbijanju prenosa dostaviće lučkoj kapetaniji iz čijeg upisnika brod treba da se prenese, koja će na osnovu predbeležbe o traženju prenosa poništiti rešenje o prenosu upisa, imajući u vidu da predbeležba nije dobila naknadno opravdanje. S tim u vezi, bitno je ukazati da je članom 63. stav 1. tačka 4) Predloga zakona propisano da je predbeležba vrsta upisa kojom se upisivanje, prenos, ograničenje ili prestanak prava upisuje pod uslovom naknadnog opravdanja (uslovno upisivanje prava ili uslovno brisanje).

Članom 58. Predloga zakona uređuje se nadležnost za donošenje rešenja.

Čl. 59. i 60. Predloga zakona uređuju materiju prava koja se upisuju u upisnik. S tim u vezi, značajno je ukazati da se Predlogom zakona predlaže unosenje u domaće zakonodavstvo odredbi Konvencije o upisu prava na brodovima u gradnji, usvojene 1967. godine. Članom 59. Predloga zakona propisana je mogućnost da se u upisnik brodova u gradnju upiše brod odmah posle potpisivanja ugovora o gradnji tačno određenog broda ili posle izjave brodograditelja da je odlučio da gradi takav brod za svoj račun, dok je Zakonom o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi propisano da se u upisnik brodova u gradnju može upisati brod tek nakon polaganja kobilice. Navedene odredbe člana 59. Predloga zakona imaju za cilj da omoguće vlasnicima brodova da pod konkurentnijim uslovima dođu do potrebnih finansijskih

sredstava od banaka, imajući u vidu da samo polaganje kobilice zahteva značajna finansijska sredstava, te ako brodovlasnik nije imao sredstva da uloži za polaganje kobilice gubio je mogućnost da uopšte konkuriše za sredstva neophodna za izgradnju celog broda.

Čl. 61. i 62. Predloga zakona uređuju vrste upisa dok se čl. od 63. do 75. Predloga zakona uređuju materiju predloga ili prijava za upis u odgovarajući upisnik, isprave na osnovu kojih se vrše upisi u list A, B i C, kao i isprave koje se podnose za privremeni upis, odnosno ispis iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova.

Čl. od 75. do 106. Predloga zakona uređuju postupak upisa brodova u odgovarajući upisnik. Čl. 107. i 108. Predloga zakona uređuju materiju prvog upisa broda, dok čl. od 109. do 113. Predloga zakona uređuju materiju prenosa pomorskog broda iz upisnika brodova države članice Evropske unije u domaći upisnik pomorskih brodova, čime se u domaće zakonodavstvo unose odredbe Direktive 789/2004/EZ o prenosu teretnih i putničkih brodova između upisnika u okviru Zajednice.

Odredbe čl. 114. do 117. Predloga zakona uređuju pitanje uknjižbe kao vrste upisa.

Odredbama čl. od 118. do 130. Predloga zakona uređuje se pojam predbeležbe u smislu da se predbeležbom stiču, prenose, ograničavaju ili ukidaju upisana prava, pod uslovom da predbeležba bude naknadno opravdana, i to u obimu u kome bude opravdana (član 120. Predloga zakona), dok je članom 118. Predloga zakona propisano da će organ koji vodi odgovarajući upisnik plovila dozvoliti predbeležbu kada podnesena isprava ispunjava opšte uslove za upis, ali ne ispunjava sve posebne uslove za uknjižbu propisane u čl. 114. do 117. Predloga zakona. Član 119. Predloga zakona uređuju pitanje isprava na osnovu kojih predbeležba može da se dozvoli, dok se u članu 121. Predloga zakona uređuje pitanje isprava na osnovu kojih predbeležba može da se opravda. Čl. 124. do 130. Predloga zakona uređuje se pitanje parnice za opravdanje predbeležbe.

Čl. od 131. do 145. Predloga zakona uređuje se materija zabeležbe. S tim u vezi, čl. 132. i 133. Predloga zakona propisuju uslove za upis ili brisanje zabeležbi ličnih prava i drugih činjenica, dok čl. 134. do 145. Predloga zakona uređuju pojedina pitanja zabeležbe spora, odnosno pravnice pokrenute tužbom za brisanje uknjižbe protiv lica koja su neposredno uknjižbom, čije se brisanje traži tužbom, stekla prava ili su oslobođena pravnih tereta.

Čl. 143. do 145. Predloga zakona uređuju dejstva zabeležbe pojedinih slučajeva i to zabeležbe parnice kojom se traži da se utvrdi da je održajem stečeno određeno stvarno pravo (član 143), zabeležbe spora u slučaju tužbe za brisanje zbog zastarelosti ili u slučaju tužbe za utvrđivanje sticanja stvarnog prava usled održaja (član 144), kao i zabeležbe rešenja o dosuđenju prodatog broda (član 145).

Odredbe o brisanju brodova

Čl. 146. do 150. Predloga zakona uređuju materiju brisanja brodova iz upisnika brodova, dok je članom 151. Predloga zakona uređeno pitanje ponovnog upisa brodova.

Upis i brisanje čamaca i plutajućih objekata

Čl. od 152. do 166. Predloga zakona uređuju materiju upisa i brisanja čamaca i plutajućih objekata.

Odredbe o pravnim lekovima

Odredbama čl. 167. do 174. Predloga zakona uređena je materija pravnih lekova koji se mogu izjaviti protiv rešenja koje donosi organa koji vodi upisnik o predlogu.

Peti deo Predloga zakona uređuje materiju nadzora nad sprovođenjem odredaba Predloga zakona i propisa koji će biti usvojeni na osnovu Predloga zakona, a kojima se uređuje državna pripadnost, identifikacija i upis plovila.

Šesti deo Predloga zakona sadrži odredbe kojima se propisuju prekršaji za oblast primene ovog Predloga zakona kao i organ za vođenje prekršajnog postupka.

Sedmi deo Predloga zakona sadrži prelazne i završne odredbe.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Materija obuhvaćena Predloga zakona ne zahteva osnivanje novih organa, organizacija i drugih oblika organa državne uprave za čiji rad bi bilo neophodno izdvajanje sredstava iz budžeta.

Iz razloga pojednostavljenja postupka i ušteda koje se time postižu za privredne subjekte, ukinuta je dosadašnja uloga suda u postupku sprovođenja upisa i brisanja plovila. S tim u vezi, kako bi se omogućilo sprovođenje Predloga zakona neophodno je u Lučkoj kapetaniji Beograd i Lučkoj kapetaniji Novi Sad, kao kapetanijama koje imaju najveći broj upisanih plovila u svojim upisnicima, zaposliti najmanje po jednog pravnika za obavljanje poslova registratora upisnika. Za realizaciju navedenog potrebno je da se od 2013. godine u razdelu budžeta za ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja poveća iznos predviđen za plate državnih službenika godišnje za dva navedena radna mesta.

V. STUPANJE ZAKONA NA SNAGU

Predloženo je stupanje na snagu ovog zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Usvajanjem Predloga zakona o državnoj pripadnosti i upisu plovila (u daljem tekstu: Predloga zakona) obezbeđuje se usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa relevantnim sekundarnim izvorima komunitarnog prava, kao i konvencijama usvojenim pod okriljem Ujedinjenih nacija.

Prvi i najznačajniji razlog za donošenje Predloga zakona ogleda se pre svega u pojednostavljenju postupka upisa plovila ukidanjem uloge sudova u samom postupku upisa, što je u skladu sa zahtevima reforme uloge i zadataka sudstva. Navedeno rešenje u skladu je i sa zahtevima koji predstavljaju suštinu programa sveobuhvatne reforme propisa jer se značajno ubrzava postupak upisa plovila u jedan od domaćih upisnika. Prvi put svoj zakonski izraz dobija tzv. Međunarodni upisnik pomorskih brodova uz mogućnost privremenog upisa ili ispisa pomorskog broda u Međunarodni upisnik pomorskih brodova po osnovu tzv. bareboat čartera, čime se stvara zakonski okvir koji će omogućiti domaćim privrednim društvima da pod konkurentnijim uslovima u odnosu na današnje uzmu što aktivnije učešće u međunarodnoj pomorskoj privredi. Uvođenjem novih prekršaja, kao i izmenom raspona propisanih novčanih kazni, u okviru zakonskih mogućnosti, obezbeđuju se dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

Efekti Predloga zakona ogledaće se u sledećem:

- Stabilnost: novim zakonskim rešenjima unaprediće se uslovi za upis plovila u domaće upisnike plovila, te će postupak posledično postati jednostavniji i brži sa stanovišta krajnjih korisnika. Pojedina pitanja iz predmetne oblasti po prvi put su Predloga zakona definisana dok su druga potpuno i preciznije uređena.

- Oživljavanje ukupnih privrednih tokova: novo zakonsko uređenje procesne materije upisa plovila predstavljaće prvi korak ka stvaranju ukupnog zakonodavnog okvira privlačnog za velike brodovlasnike, što će posledično značiti poboljšanje poslovnog ambijenta i povećano korišćenje usluga vodnog transporta u Republici Srbiji.

Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Rešenja u Predlogu zakona imaće najpre pozitivan uticaj na domaća privredna društva koja će u pojednostavljenom i bržem postupku vršiti upis svojih plovila u jedan od domaćih upisnika. Takođe, rešenja u Predlogu zakona omogućiće razvoj pomorske privrede u Republici Srbiji i uključivanje Republike Srbije u međunarodnu pomorsku privredu. Naime, Predlog zakona uređuje materiju upisa pomorskih brodova na način što se vrši razlika između tzv. Nacionalnog i Međunarodnog upisnika pomorskih brodova, u okviru koga se vrši razlika između trajnog i privremenog upisa.

Trajni upis pomorskih brodova u Međunarodni upisnik pomorskih brodova predviđen je pod istim uslovima koji važe za upis u Nacionalni upisnik pomorskih brodova, s tim da na pomorskim brodovima upisanim u Nacionalni upisnik pomorskih brodova najmanje 50 posto članova posade moraju da budu domaći državljani ili državljani jedne od države članice Evropske unije i EEZ dok posadu pomorskih brodova upisanih u Međunarodni upisnik pomorskih brodova čine lica bez obzira na njihovo državljanstvo, koji ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje pomorska plovidba za sticanje odgovarajućih ovlašćenja o osposobljenosti pomoraca za rad na pomorskom brodu koji vije zastavu Republike Srbije. Takođe, kako bi se omogućilo domaćim privrednim društvima da pod finansijski povoljnijim uslovima, odnosno uzimanjem pomorskih brodova pod zakup a ne kupovinom istih, uzmu učešće u svetskoj pomorskoj privredi i time značajno doprinesu plasmanu domaćih proizvoda na udaljena tržišta, Predlogom zakona uvodi se kategorija privremenog upisa, koji se ostavljuje uzimanjem broda pod tzv. bareboat čarter, odnosno dugoročni zakup bez posade i osiguranja broda i upisivanjem tog pomorskog broda u poseban list Međunarodnog upisnika pomorskih brodova. Predmetnim upisom pomorski brod dolazi pod srpsku zastavu, plaća taksu za upis pomorskog broda koja je prihod budžeta zajedno sa svim drugim porezima i doprinosima koje bareboat čarterer plaća. Ovo su samo neke od prednosti Međunarodnog upisnika pomorskih brodova koji ima za cilj razvoj pomorske privrede u Republici Srbiji i uključivanje Republike Srbije u međunarodnu pomorsku privredu.

Imajući u vidu da se Republika Srbija danas nalazi u postupku usaglašavanja Nacrta ugovora o uspostavljanju Transportne zajednice između Evropske unije sa jedne strane i zemalja jugoistočne Evrope sa druge strane, potrebno je što hitnije usaglasiti domaće zakonodavstvo sa pravom EU u ovoj oblasti kako bi se na vreme omogućila implementacija predmetnog ugovora i time postigla kompatibilnost domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i pre zvaničnog otpočinjanja pristupnih pregovora sa EU.

Predlogom zakona izvršeno je unošenje u domaće zakonodavstvo odredaba Međunarodne konvencije o pomorskim privilegijama i hipotekama čime se ispunjava obaveza usaglašavanja domaćeg zakonodavstva sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i odredbe Konvencije o upisu prava na brodovima u gradnji, usvojene 1967. godine.

Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Imajući u vidu da se Predlogom zakona pojednostavljuje postupak upisa plovila ukidanjem uloge sudova u samom postupku upisa, što je u skladu sa

zahtevima reforme uloge i zadataka sudstva, Predlog zakona neće prouzrokovati nikakve dodatne troškove građanima i privredi.

Učesnici u privredi, odnosno stranke u postupku upisa broda u upisnik brodova, ostvariće uštede u visini dosadašnjih sudskih taksi koje su bili obavezne da plaćaju. U skladu sa odredbama Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, stranke su podnosile zahtev za upis broda u upisnik brodova nadležnoj lučkoj kapetaniji, koja je potom zahtev prosleđivala nadležnom privrednom sudu, a stranke su bile dužne da plate odgovarajuće sudske takse za izdavanje rešenja suda o upisu u listove B i C upisnika brodova. Odredbama Predloga zakona ukinuta je uloga sudova i celokupni postupak upisa broda stavljen je u nadležnost ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja, odnosno lučkih kapetanija kao područnih jedinica Ministarstva.

Imajući u vidu složenost postupka upisa broda, kao kombinaciju zemljišno-knjižnog postupka upisa i upravnog postupka, kako bi se omogućilo sprovođenje Predloga zakona neophodno je u Lučkoj kapetaniji Beograd i Lučkoj kapetaniji Novi Sad, kao kapetanijama koje imaju najveći broj upisanih plovila u svojim upisnicima, zaposliti najmanje po jednog pravnika za obavljanje poslova registratora upisnika. Za realizaciju navedenog potrebno je da se od 2013. godine u razdelu budžeta za ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja poveća iznos predviđen za plate državnih službenika godišnje za dva navedena radna mesta.

Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Ako se imaju u vidu dosadašnji iznosi sudskih taksi koje su stranke u postupku plaćale za izdavanje rešenja suda o upisu u listove B i C upisnika brodova, kao i vreme koje su stranke gubile u čekanju rešenja o upisu, te dostavljanja rešenja na sprovođenje nadležnoj lučkoj kapetaniji, materijalne i procesne greške koje su se događale prilikom donošenja sudskih rešenja, što je prouzrokovalo dodatne rokove čekanja stranaka u postupku, ovo ministarstvo stoji na stanovištu da prednosti koje sa sobom donosi pojednostavljeni postupak upisa brodova opravdava troškove koje će prouzrokovati zapošljavanje dva pravnika koji će obavljati poslove registratora upisnika.

Imajući u vidu da će Republika Srbija usvajanjem predloženih zakonskih rešenja ući u red zemalja koje imaju izuzetno povoljan pravni okvir za upis pomorskih brodova, očekuje se da će se ostvariti odgovarajući priliv sredstava u budžet po osnovu plaćanja republičkih administrativnih taksi za upis pomorskih brodova u jedan od upisnika pomorskih brodova, što danas nije slučaj.

Imajući u vidu da pomorsko brodarstvo ima značajno mesto u privredi svake zemlje, pa i kontinentalne, naročito zbog svoje devizne rentabilnosti, s obzirom da najveći deo svoje poslovne aktivnosti pomorsko brodarstvo obavlja na svetskom pomorskom tržištu, čime ostvaruje tzv. nevidljivi izvoz i doprinosi smanjenju deficita spoljnotrgovinskog bilansa, ovaj Predlog zakona, zajedno sa Zakonom o pomorskoj plovidbi („Službeni glasnik RS”, broj 87/11) predstavlja početak uspostavljanja pravnog okvira koji će doprineti razvoju ove izuzetno važne grane transporta.

Da li Zakon podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Predlog zakona predstavlja prvi korak ka stvaranju ukupnog pravnog okvira privlačnog za velike brodovlasnike da upisuju deo svoje flote u domaći upisnik i da pod zastavom Republike Srbije učestvuju u realizaciji svih aspekata vodnog transporta. Koliki je interes Republike Srbije za učešćem u vodnom, a time i pomorskom transportu, najviše govore podaci objavljeni u dokumentu Commission of the European Communities, CoM (2006), 275 final, Volume II – Toward a future Maritime Policy for the Union, a po kojima se 90% robe iz trgovinske razmene

između EU i drugih zemalja sveta prevozi brodovima, kao i 40% robe iz međusobne trgovinske razmene članica EU. Procenjuje se da se 3-5% BDP Evropske unije stvara u okviru pomorske privrede. S obzirom da brodarstvo ima posebno značajno mesto u privredi svake zemlje, pa i kontinentalnih, naročito zbog svoje devizne rentabilnosti (imajući u vidu da pomorsko brodarstvo najveći deo svoje poslovne aktivnosti obavlja na svetskom pomorskom tržištu, čime ostvaruje tzv. nevidljivi izvoz koji nesumljivo značajno doprinosi smanjenju deficita spoljnotrgovinskog bilansa) kao i da doprinosi zapošljavanju radne snage (po poslednjim podacima Republika Srbija daje preko 5000 pomoraca što je veći broj i od nekih pomorskih zemalja) mnoge kontinentalne zemlje preduzimaju zakonske i druge mere u cilju unapređenja ukupnog ambijenta koji će pogodovati razvoju pomorstva. Tako na primer, Republika Slovačka razvila je flotu od 10 pomorskih kontejnerskih brodova i bulk carriera, Savezna Republika Austrija ima flotu od 7 prekookeanskih tankera i bulk carriera ukupne tonaže preko 300.000 BT-a, Češka Republika 15 pomorskih brodova razne namene itd. Takođe, o značaju pomorstva govori i činjenica da niti jedna zemlja kandidat za članstvo u EU, bez obzira da li je obalna ili kontinentalna, ne može uspešno da okonča proces pristupanja Evropskoj uniji ukoliko svoje nacionalno pomorsko zakonodavstvo nije uskladila sa evropskim pravnim tekovinama.

Da li su zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu

Javna rasprava o Nacrtu zakona sprovedena je u periodu od 21. septembra do 11. oktobra 2012. godine. Tokom trajanja javne rasprave tekst Nacrta zakona bio je postavljen na sajtu Ministarstva saobraćaja: www.mie.gov.rs

Programom javne rasprave kao zainteresovani subjekti određeni su predstavnici organa i organizacija, te privrednih subjekata koji obavljaju delatnosti u vodnom saobraćaju, kao i druga zainteresovana lica. Učesnici u javnoj raspravi imali su priliku da svoje predloge i sugestije dostave na e-mail: vodni@mi.gov.rs. Privredna komora Beograda pokazala je interesovanje za održavanjem javne rasprave u njenim prostorijama, međutim ista nije održana s obzirom da nije bilo zainteresovanih strana za učešće. Tokom trajanja javne rasprave nijedan zainteresovani subjekt nije dostavio predlog, odnosno sugestiju u cilju eventualnog poboljšanja teksta Nacrta zakona.

Ukazujemo da je u postupku prikupljanja mišljenja nadležnih organa i organizacija, tekst Nacrta zakona dostavljen na mišljenje Evropskoj komisiji (DG MOVE) koja je dala pozitivno mišljenje na Nacrt zakona.

Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava

Imajući u vidu složenost postupka upisa plovila, nakon stupanja na snagu zakona preduzeće se mere za zapošljavanje dva državna službenika na obavljanju poslova registratora upisnika u lučkim kapetanijama Beograd i Novi Sad, u čijim upisnicima je danas upisan najveći broj plovila.

Nakon stupanja na snagu Predloga zakona potrebno je u propisanim rokovima usvojiti sledeće podzakonske akte čija je sadržina ovim predlogom zakona precizirana:

Uredba o najvišoj dopuštenoj starosti brodova za upis u jedan od upisnika brodova - Rok za usvajanje je dve godine od dana stupanja na snagu zakona.

Pravilnik o uslovima i načinu vijanja zastave trgovačke mornarice Republike Srbije, uslovima i načinu isticanja nakita i znakova na plovilima srpske državne pripadnosti, upravnom znaku javnih plovila lučkih kapetanija, kao i uslovima i načinu isticanja posebnog znaka vlasnika, odnosno brodarka broda - Rok za usvajanje je godinu dana od dana stupanja na snagu zakona.

Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja, kao i načinu određivanja i isticanja imena, oznaka, ENI broja, pozivnog znaka i registarskih brojeva za identifikaciju plovila unutrašnje plovidbe, kao i imena, oznaka, pozivnih znakova, MMSI broja i registarskih brojeva za identifikaciju pomorskih plovila, kao i sadržini i načinu vođenja evidencije - Rok za usvajanje je godinu dana od dana stupanja na snagu zakona.

Pravilnik o uslovima i načinu podnošenja zahteva za dobijanja IMO jedinstvenog identifikacionog broja, načinu elektronskog prenosa podataka LRF-u ili drugoj međunarodnoj organizaciji određenoj od strane Međunarodne pomorske organizacije, kao i obrasce za dodeljivanje i elektronsku razmenu podataka u vezi IMO jedinstvenog identifikacionog broja - Rok za usvajanje je godinu dana od dana stupanja na snagu zakona.

Pravilnik o obrascima upisnika brodova i plovila u gradnji i pomoćnih knjiga, obrascima dokumenata koji čine registar trajnog zapisa o brodu, kao i obrascima predloga za privremeni upis i ispis pomorskog broda iz Međunarodnog upisnika pomorskih brodova - Rok za usvajanje je godinu dana od dana stupanja na snagu zakona.

Pravilnik o obrascu upisnika čamaca i plutajućih objekata, kao i obrascima pomoćnih knjiga - Rok za usvajanje je godinu dana od dana stupanja na snagu zakona.